

Előterjesztés

6.

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. május 9-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Az előterjesztést készítette:

Rostásné Rapcsák Renáta
Intézményi referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László sk.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata
Képviselő-testületének 2017. május 9-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Iktatószám: LMKOH/2129/16/2017.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít.

Az értékelés – a Képviselő-testületi megtárgyalást követően – megküldésre kerül a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Az értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

A gyermekvédelmi és gyermekjóléti beszámoló összeállításához felkért Intézmények a következők voltak:

- Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye
- Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde
- Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége
- Fekete István Sportiskolai Általános Iskola
- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
- Lajosmizse Város Önkormányzata Intézményeinek Gazdasági Szervezete
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztálya
- Kecskeméti Rendőrkapitányság Lajosmizse Rendőrőrs

A Gyvt. 14. §-a alapján a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A beszámoló elkészítését és az intézményben dolgozó valamennyi munkatárs munkáját a magam részéről ezúton is megköszönöm.

Kérem a T. Képviselő-testület a beszámoló megvitatására és elfogadására.

Határozat-tervezet

.../2017.(.....) ÖH.

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó értékelése

Határozat

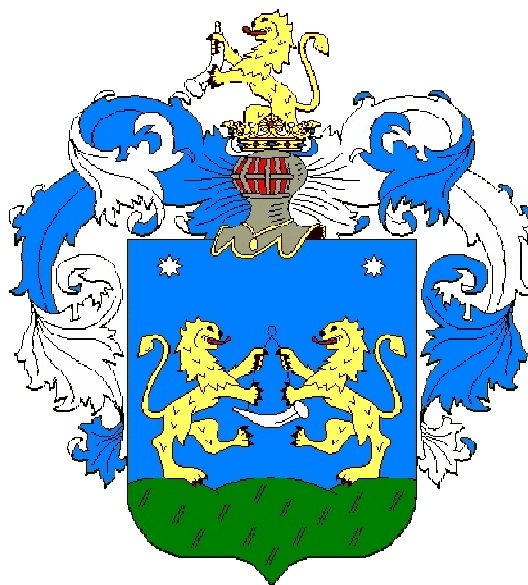
Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. melléklete tartalmi követelményeinek megfelelő, és az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló – az előterjesztés mellékletét képező - átfogó értékelést elfogadja.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2017. május 9.

Lajosmizse, 2017. május 3.

Basky András sk.
polgármester

**BESZÁMOLÓ LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI
FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL**

**LAJOSMIZSE
2017.**

BESZÁMOLÓ A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYERMEKJÓLÉTI FELADATOKRÓL

Tartalomjegyzék

1. A település demográfiai mutatói.....	6
2. a) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások Lajosmizsén	6
2. b) A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.....	8
3. a.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata.....	11
3.b) A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról	36
3.c)A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde beszámolója a 2016.05.01-2017.04.30 időszak gyermekvédelmi tevékenységéről.....	38
3.ca) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója.....	46
3.d.) A Fekete István Sportiskolai Általános Iskola beszámolója a 2016. évi gyermekvédelmi tevékenységéről.....	50
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai	51
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása.....	51
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása: Beszámoló a Kecskeméti Rendőrkapitányság Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről	52
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogreprevenció stb.).....	52

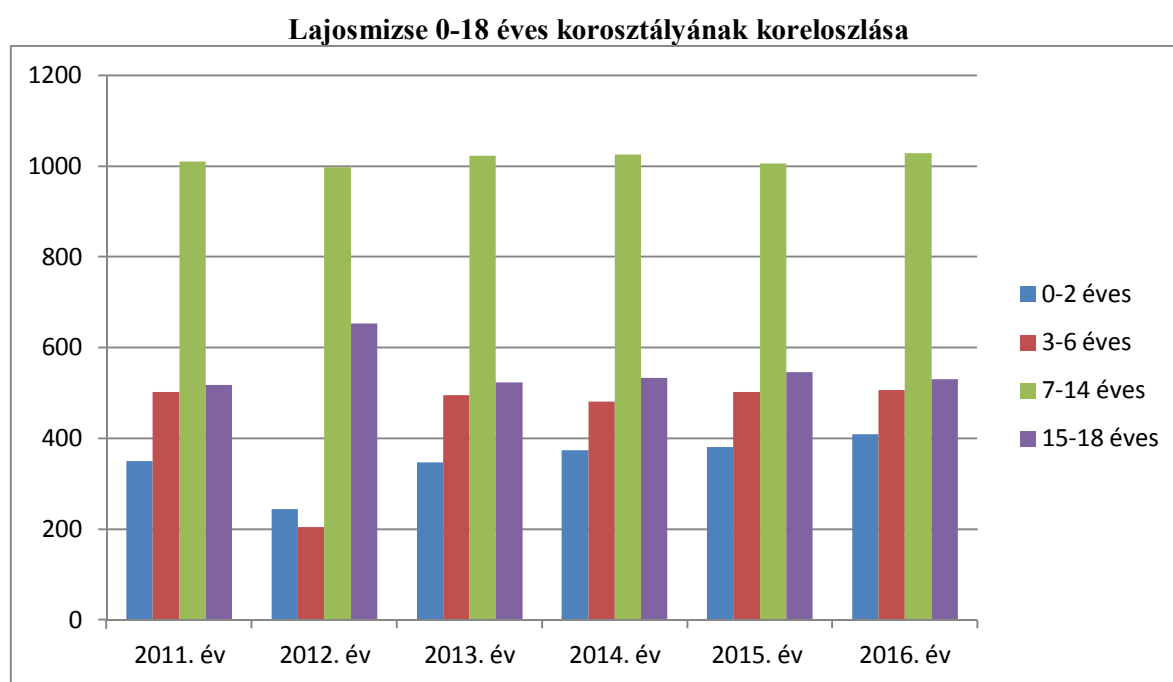
A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának átfogó értékelése

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Lajosmizse Város állandó lakossága 2016. december 31-én 11.929 fő volt, amely az elmúlt évekhez képest stagnál. A 0-18 éves korosztály korcsoportokon belüli csekély mértékű változása, eltolódása 3 éves kortól csupán a korosztályváltást jelzi, azonban a 0-2 éves korosztály száma az elmúlt évekhez képest, folyamatosan és jelentősen emelkedik.

Lenti adattáblából jól látható, hogy Lajosmizse Városban a 0-18 éves korú gyermekek száma - összességében - csekély mértékben ugyan, de növekedett az elmúlt évhez képest.

A 0-18 éves korosztály jelenleg a város állandó lakosságának 20,7%-át teszi ki.

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter személyi adat- és lakcím-nyilvántartási rendszer

2. a) Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi és természetbeni szociális ellátások Lajosmizsén

(Készítette: Konta Anita - Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Igazgatási Csoport)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2016. évben 751 fő volt amely összesen 407. családot érintett, és amely családokban 232. esetben egyedülálló szülő nevelte a gyermekeket.

Az önkormányzatot a gyermekvédelmi kedvezmény vonatkozásában kiadás nem terheli tekintettel arra, hogy a hozzá kapcsolódó normatív kedvezményeket az állam 100 százalékban finanszírozza.

A kedvezményben részesülő gyermekek évente két alkalommal (augusztus és november hónapban) gyermekenként 5800 Ft összegű Erzsébet utalványt kapnak, melyet a Magyar Államkincstárán keresztül az **Erzsébet Utalványforgalmazó Zrt.** és a **Magyar Posta** közreműködésével juttattunk el az érintettekhez. Az utalványokra fordított összeg 2016. évben 9.129 e Ft volt.

A támogatásban legnagyobb részben a 7-14 éves illetve a hat év alatti korosztályból kerülnek ki, ahol a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem 37.050 forint alatti volt.

Kérelem elutasítására 1 esetben került sor amiatt, hogy a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem meghaladta a jogszabályban meghatározott határt.

2016. január 1-jétől megváltoztak a szünidőben biztosított ingyenes gyermekétkeztetés szabályai.

Az új szabályok szerint 2016. január 1-től a törvény értelmében az önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést ingyenesen biztosítja a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére a tavaszi, nyári, őszi és téli szünidőben, munkanapokon. A szünidei gyermekétkeztetést a települési önkormányzatnak az általános- és középiskolai oktatásban résztvevő gyermekek részére a nyári és évközi (téli, őszi, tavaszi) szünetekben, míg a bölcsődei gondozásban és az óvodai nevelésben résztvevő gyermekek részére a már említett szünetekben a bölcsőde és óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon kell biztosítani.

A törvény rendelkezéseinek megfelelően a 2016. évben a szünidei gyermekétkeztetés számai a következők szerint alakultak:

Sorszám	Megnevezés		Kötelezően biztosított étkezésben részesülő		Nem kötelezően biztosított étkezésben részesülő		Összesen
			megállapított hátrányos helyzetűek száma	megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	tárgyév folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők	tárgyév folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben NEM részesülők*	
			a	b	c	d	e
01	Szünidei étkezést kérelmezők száma		226	23			249
02	A szünidei étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen (fő)**		226	23			249
03	Életkori bontásban**	0-2 éves	57	4			61
04		3-5 éves	4	8			12
05		6-13 éves	158	10			168
06		14-17 éves	7	1			8
07		18 éves vagy idősebb					
08	Szünidő típusa szerint***	tavaszi	118	9			127
09		nyári	210	23			233
10		őszi	222	13			235
11		téli	226	14			240
12		egyéb szünidő					

Sorszám	Megnevezés	Tavaszi szünidő	Nyári szünidő	Őszi szünidő	Téli szünidő	Egyéb iskolai szünidő
		a	b	c	d	e
01	Adott településen lakó, helyben ellátottak száma	127	233	235	240	
02	Más településen lakó ellátottak száma*					
03	Összesen (01+02 sor)	127	233	235	240	
04	Ebből (03-ból): helyben fogyasztotta el					
05	Elfogyasztott adagok száma összesen	381	9 890	705	1 687	
06	Munkanapok száma, melyeken a szünidei étkeztetést biztosították**		43			
07	Összes ellátottból (03-ból): a szünidő minden, ellátást biztosító munkanapján étkezésben részesülők száma		230			

*A Gytr. 13/A §. (1) bekezdése alapján

**A Gyvt. 21/C § (2) b) bekezdése alapján, csak a nem bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülők esetében

2. b.) A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

(Készítette: Tengölics Judit – Lajosmizse Város Intézményeinek Gazdasági szervezete – gazdasági vezető)

1. Gyermekétkeztetés módja, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Az óvodába járó gyermeknek és a tanulónak joga, hogy óvodai életrendjét, iskolai tanulmányi rendjét étkezési lehetőség biztosításával alakítsák ki. [Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 46. § (3)]

Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon a déli meleg főétkezést és két további étkezést kell biztosítani. [Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt). 151. § (2)]

A nevelési oktatási intézményekben a gyermekek és a tanulók étkeztetését a Gyvt. gyermekétkeztetésre vonatkozó rendelkezései szerint kell megszervezni.

Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

Az óvodai, iskolai, kollégiumi étkeztetés igénybe vétele nem kötelező.

A gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni

a) a bölcsődében, hetes bölcsődében,

b) az óvodában,

c) a nyári napközis otthonban,

d) az általános és középiskolai diákotthonban, kollégiumban, illetve az itt szervezett externátusi ellátásban,

e) az általános iskolai, továbbá – ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik – középiskolai iskolai menzai ellátás keretében,

g) a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében

nyújtott étkeztetésre. [Gyvt. 151. § (1)]

Kinek a feladata a gyermekek és a tanulók étkeztetésének biztosítása?

A Gyvt. 151. § szerint:

A bölcsődei, óvodai gyermekétkeztetés biztosítása az általa fenntartott intézményekben aztelepülési önkormányzat feladata.

A közigazgatási területén a települési önkormányzat biztosítja az étkeztetést az állami intézményfenntartó központ (KLIK) által fenntartott nevelési-oktatási intézményben.

Az állami intézményfenntartó központ (KLIK) nem felelős az általa fenntartott iskolákban folyó étkeztetés minőségéért, mennyiségéért, kiosztásáért, ugyanakkor a KLIK tankerületi igazgatóságai felelősek azért, hogy a gyermekétkeztetésért felelős települési önkormányzatok milyen színvonalon teljesítik gyermekétkeztetéssel kapcsolatos kötelező feladataikat.

Lajosmizsén a bölcsődében, valamint az oktatási, nevelési intézményekben saját konyha biztosítja az étkeztetést. Összesen átlag 941 gyermek étkeztetéséről gondoskodott az önkormányzat.

A napi étkezés mennyiségét (adagolás) és energiatartalmát, a nyersanyag normát a diétás étkeztetés szabályait a 37/2014. EMMI rendelet írja elő.

A köznevelési intézményekben egyre több olyan gyermek van, aki orvos által diagnosztizált betegség miatt diétás étrendre szorul. Minden szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő gyermek számára az állapotának megfelelő diétás étrendet biztosítjuk, melyet külső szolgáltatótól rendelünk meg, mivel a főzőkonyhán nem biztosított a diétás ételek előállításához szükséges személyi, tárgyi, műszaki feltétel. Bölcsődében 4 fő, óvodában, 17 fő, iskolában 4 fő diétás étkezését biztosítottuk.

Ha törvény másként nem rendelkezik, a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni.

A térítési díjat az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő az intézménynek fizeti meg.

A térítési díjat a települési önkormányzat rendeletben állapítja meg. Településünkön 2012 év óta nem került emelésre a gyermekétkeztetés intézményi térítési díja. Az önkormányzat rendeletében étkezési-térítési díjkedvezményt nem állapított meg, így az intézményekben a Gyvt. 151. § (5)-(6) bekezdése szerinti normatív kedvezményt biztosítjuk a törvényben meghatározott jogosultsági kör számára.

A kedvezményeket kérvényezni, a jogosultságot igazolni kell.

A kedvezményes étkeztetés statisztikai adatai az elmúlt évben az alábbiak szerint alakultak:

bölcsődei ingyenes étkező:	14 fő
óvodai ingyenes étkező:	265 fő
iskolai kedvezményes étkező:	337 fő
iskolai ingyenes étkező:	105 fő

Az éves költségvetési törvényben kerül meghatározásra annak a támogatásnak az összege, amelyet a települési önkormányzat kap a gyermekek kedvezményes étkeztetésének megszervezéséhez, figyelembe véve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott normatív kedvezményeket. [Nkt. 89. §(4)]

2016. évben 97.982.212.-Ft támogatásra voltunk jogosultak, az intézményi gyermekétkeztetés elszámolt kiadása 146.089.607.-Ft, a térítési díjbevétele összege 24.222.598.-Ft volt.

2. Szünidei gyermekétkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. január 1. napjától hatályos módosításával önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés.

Az új szabályok szerint a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (továbbiakban együtt: rászoruló gyermekek) részére ingyenesen biztosítja.

A szünidei étkeztetésről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak kell gondoskodnia. A gyermek alatt a Gyvt. szerinti gyermek fogalom értendő, így a Ptk. 2:10. § (1) bekezdés szerinti kiskorúak számára kell a szolgáltatást megszervezni. Ennek megfelelően az önkormányzatnak bölcsődés kortól, azaz a gyermek 5

hónapos korától házasságkötéséig, de legfeljebb 18. életévének betöltéséig kell a gyermekek szünidei étkeztetéséről gondoskodni.

A szünidei étkeztetés keretében tehát függetlenül attól, hogy a gyermek intézményi jogviszonnyal rendelkezik-e, a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést biztosítani szükséges az alábbiak szerint:

a.) a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli, tavaszi szünet, valamint ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon;

b.) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 13. §-a tartalmazza a gyermekétkeztetés igénybevételének szabályait, illetve az ezzel kapcsolatos feladatokat.

A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 2. számú mellékletének III.5.c.) pontja alapján a központi költségvetés kötött felhasználású támogatást biztosít az önkormányzatoknak a rászoruló gyermekek intézményen kívüli szünidei étkeztetés feladattal összefüggésben felmerülő kiadásaihoz.

A nyári szünetre vonatkozóan a jogszabály által előírt minimum 43 napra igényeltünk központi támogatást. Ez azért szükséges, mert időt kell biztosítani a konyhák nyári karbantartására, a dolgozók szabadságának kiadására is. Az évközi szünetekben valamennyi munkanapon biztosítani kell az ellátást.

Ezen feladat támogatására 2016. évre 5.774.328.- forint került megállapításra. Ez az összeg átlag 456 forint/fő támogatási összeggel 12.603 adag étel elkészítését tette lehetővé, amely már minden költséget (rezsi, nyersanyag, munkabér) magában foglal.

Jelenleg a jogszabály által meghatározottak szerint a szünidei gyermekétkeztetés szempontjából 2016. évben figyelembe vehető, rászoruló gyermekek száma Lajosmizsén 335 fő volt.

Az étkeztetés formája napi egyszeri meleg étkeztetés. Tekintettel arra, hogy az étel helyben történő elfogyasztására – arra alkalmas helyiség és a felügyelet hiánya miatt – nincs lehetőség, így az étkezés egyszer használatos műanyag edényben kerül kiosztásra.

3. Gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása

A Gyvt 94. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat feladata a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása. A Gyvt 41. § értelmében a 60/2016(V.19.)ÖH alapján megszervezésre került a nyári szünidőben a gyermekek napközbeni ellátása a szülők igénylése alapján 2016. június 27-től augusztus 12-ig, átlagosan 16 fő részvételével.(2015. évben 9 fő vette igénybe) A gyermekek szakszerű felügyelet mellett, tartalmas programokkal, kézműves foglalkozásokkal, sporttal töltötték el az időt.

3. a.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

(Készítette: Józsné Dr. Kiss Irén – Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye - Intézményvezető)

1. A család-és gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

A családsegítés célja és feladata

A **családsegítés** célját és feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. tv. (a továbbiakban: Sztv.) 64. §-a határozza meg:

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében **veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer** működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés tartalmáról, feladatairól:

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalmozással és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A gyermekjóléti szolgáltatás célja és feladata

A **Gyermekjóléti szolgáltatás célját, tartalmát és feladatát** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv (a továbbiakban: Gyvt.) 39. és 40. § - a határozza meg:

Olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszűnését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése;
- a válsághelyzetben levő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátásokhoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- az 1997. évi XXXI. tv-ben meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményekben működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,
- iskolai szociális munkát biztosíthat.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (családgondozás) elősegíteni a gyermek problémájának rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés, a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni
- egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
- szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
- egészségügyi ellátások igénybevételét,
- pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - **szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.**

Szervezeti forma

A Sztv. szerint a családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés fenti feladatait, valamint a Gyvt. 39. és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

A Gyvt. ezzel megegyezően rendelkezik: A gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § szerinti feladatait. A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgálatot önálló intézményként, szolgáltatóként vagy más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeként működteti. Lajosmizsén és Felsőlajoson ez utóbbi forma működik:

Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményének (a továbbiakban: Intézmény, EGYSZI) alapító okirata tartalmazza az ellátandó feladatok körében a szociális alapszolgáltatásokat, közte a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást.

Az Intézmény fenntartója - 2013. július 01. napjától jelenleg is - Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás.

A 2016. január 01. napjától hatályba lépő jogszabályi változások a gyermekvédelmi alapellátásban jelentős – fentiekben is részletezett - átalakítást eredményeztek. A hatályba lépést követően gyermekjóléti alapellátás csak családsegítéssel egy szervezeti egységben működtethető, így a két szolgáltatási forma teljes integrációja valósult meg Intézményünkben. Az előkészítés már 2015. évben elkezdődött azzal, hogy az új működési engedély kéréséhez a Szervezeti és Működési Szabályzatot, és a Szakmai Programot módosítani kellett. Az új működési engedély azóta kiadásra került. E szerint is 2016. január 1-től a korábbi Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat egy egységes szervvé olvadt össze, amely formában, önálló szakmai egységként működik és ellátja a család- és gyermekjóléti szolgáltatást a 2 településen.

Működési terület

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat működési területe Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területe.

Ellátottak köre, az igénybevételének módja

A szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az - szükség esetén - kiterjedjen a településen vagy településrészen élő valamennyi családra. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

Az ellátottak köre Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területén élő egyének, családok és gyermekek.

A szolgálat igénybevétele térítésmentes. Az alapellátás igénybevétele – jogszabályban meghatározott eseteket kivéve - önkéntes.

A család-és gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vehető személyesen Lajosmizse, Dózsa György út 104-106. szám alatt. Elérhető telefonon: 76/556-184, 556-185, faxon: 76/356-020 és Interneten: cssszlm@gmail.com.

Szolgáltatásnyújtás helye Lajosmizse, Dózsa György út 104-106. szám alatt az Egészségházban, és Felsőlajoson Iskola út 12. szám alatt, a Faluházban. Ideje:

Lajosmizse

hétfő: 8⁰⁰-16⁰⁰ óráig,

kedd: 15⁰⁰-16⁰⁰ óráig,

szerda: 8⁰⁰-16⁰⁰ óráig,

csütörtök: 8⁰⁰-16⁰⁰ óráig,

péntek: 10⁰⁰-11⁰⁰ óráig tart.

Felsőlajos

szerda: 8⁰⁰-10⁰⁰ óráig tart.

Személyi feltételek (2016. december 31. állapot)

1 fő szolgálatvezető: 1 fő jogász és általános szociális munkás szociális szakvizsgával
4 fő családsegítő: 1 fő jogász, általános szociális munkás végzettséggel és gyermekvédelmi szakellátás szakvizsgával, 1 fő jogász, szociálpedagógus végzettséggel, 1 fő általános szociális munkás végzettséggel, 1 fő viselkedéselemző, (1 fő szociális munkás gyesen).

Szakképzettségi arány: 100%

A szolgálat munkáját nehezíti az e szakterületekre jellemző rendkívül magas fluktuáció, amelyet még tovább erősített a 2016. január 1-vel hatályba lépő törvényi változás. A 2016-os évben 6 fő családsegítő hagyta el különböző okokból a Szolgálatot (többségében kormánytisztviselői/köztisztviselői jogviszonyokat létesítettek), 1 fő nyugdíjba vonult. A 2017. január 1-vel induló (5 fő) munkatársak közül 1 fő tartós táppénzen van, majd újabb 2 fő munkaviszonya szűnt

meg. A 2 főre apadt létszámmal a szakterületen lévő nagy mennyiségű feladat ellátása lehetetlen. A szociális szakemberek pótlása nagyon nehéz feladat.

Továbbképzések

- 1 fő sikeres jogász végzettséget szerzett.
- 1 fő szociális munkás mesterképzésben vesz részt.

Szolgálatunk munkatársai 2016. évben rendszeresen részt vettek Kecskeméten a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala és a Kecskeméti ESZII Család-és Gyermekjóléti Központ által szervezett szakmai tanácskozásokon, amelyek jól szolgálták az új szabályozás miatti egységes jogalkalmazást.

Tárgyi feltételek

Lajosmizsén a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az Egészségházban működik, 2008. november 1-től. A tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi és a szakmai követelményeknek egyaránt. A házi orvosokkal, a védőnői szolgálattal való szoros szakmai együttműködés miatt ez az elhelyezés nagyon előnyös. 2016-ban változás ebben nem történt.

Az intézmény földszintjén elhelyezkedő **interjú szobát** a Szolgálat a **Család- és Gyermekjóléti Központtal**, a **RÉV** Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal és a **Máltai Szeretetszolgálattal** közösen használja. A közös használat az ügyfélfogadási idő tematikus beosztása és megállapítása révén nem zavarja az egyes szolgálatok működési tevékenységét. Az ügyfélforgalom lebonyolításához szükséges berendezési és felszerelési tárgyak, eszközök (telefon, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, laptop, fénymásoló, nyomtató, elektronikus nyilvántartó rendszer stb.) biztosítottak. A szükséges kiszolgálóhelyiségek (váró, női, férfi és mozgáskorlátozott WC) használatának lehetősége is klienseink kulturált kiszolgálását biztosítja.

A családgondozók számára **több munkaszoba és tanácsterem** is rendelkezésre áll a kétszintes épület emeletén. A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek itt is adóttak. Mindenki saját használatú íróasztallal és zárható szekrénnel rendelkezik. Közös telefonhasználat, fax, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, illetve laptop áll a munkatársak rendelkezésére. A multifunkcionális nyomtatók - szkennelésre is alkalmas - segítségével az iratanyagok elektronikus továbbítása gyorsan történik.

Felsőrajoson a Faluházban külön helyiség áll rendelkezésre a kliensfogadáshoz, amelyben adóttak a szakmai munkához szükséges tárgyi feltételek.

Jogszabályi háttér

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról,
- 1997. évi XXXI. tv a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról,
- 259/2002. (XII.18.) Kormányrendelet - A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről,
- 149/1997. Kormányrendelet - A gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról,
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet - A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról,
- 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, és egyéb jogszabályok,
- A helyi önkormányzati rendeletek,
- Az Intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programja,
- Módszertani útmutatók, szakmai protokollok,
- Munkaköri leírások.

A jelzőrendszer

A jelzőrendszer jelentősége abban áll, hogy alapjaiban a jelzőrendszeri tagoktól, az általuk működtetett szakmai fórumok, működési formák és kapcsolatok révén jutunk azokhoz az információkhoz, amelyek jelzik/jelezhetik a gyermekek veszélyeztetettségét, vagy egyének/családok krízishelyzetét.

Az átalakított jelzőrendszer jellemzői és működési tapasztalatai

A jelzőrendszert is átalakították az elmúlt évben bekövetkezett törvényi, jogszabályi változások. Az átalakuló jelzőrendszer kétszintűvé vált. **Cél** az egyének, családok, gyermekek problémáinak időben történő felismerése, enyhítése, megoldása. Továbbá ágazatok, intézmények, szakemberek és magánszemélyek közötti együttműködés elmélyítése. **Feladata:** A problémák, veszélyeztető tényezők, krízishelyzetek észlelése, felismerése, jelzése; Folyamatos együttműködés és információáramlás biztosítása; Egyének és családok problémáinak mielőbbi megoldása; Krízishelyzet és következményeinek enyhítése.

A jelzőrendszeri tagok bővültek. Tagok:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmények, a nevelési tanácsadók,
- a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Jelzéseket csak írásban lehet tenni. Krízis esetén a szóban megtett jelzésről később írásos feljegyzést kell készíteni.

Új elemek:

- Jelzőrendszeri tanácsadói feladatkör (Központnál)
- Jelzőrendszeri felelős kijelölése. A felelős kijelölése Szolgálatunknál is megtörtént.
- Jelzőrendszeri Intézkedési Terv (JIT) készítése. Határidőig (03.31-ig) elkészítettük.
- Éves Szakmai Tanácskozás (névváltozás) tartása. Megtartottuk.
- A tanácskozás előtt a jelzőrendszeri tagoktól éves értékelés bekérése, összegzése, értékelése. Megtörtént.
- Heti jelentés a jelzésekről. A felelős hetente jelent a Központ felé.
- Min. évi 6 alkalommal szakmaközi megbeszélés. Betervezve JIT-ben.
- Szankciók: **Munkajogi felelősség:** Amennyiben jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, nem vesz részt a jelzőrendszer munkájában, Gyámhivatal értesíti a fegyelmi jogkörgyakorlóját. **Büntetőjogi felelősség:** Jelzőrendszeri tag súlyosan vét a szakmai szabályok ellen, foglalkoztatás körében elkövetett veszélyeztetés bűncselekménye is akár felmerülhet.

A Szolgálat 2016-ban is tartott jelzőrendszeri értekezletet/szakmaközi megbeszéléseket. A jelzőrendszeri tagoknak minden alkalommal írásos meghívót küldtünk, az értekezletről emlékeztetőt és

jelenléti ívet készítettünk. A jelzőrendszeri tagok többsége szinte mindig képviseltette magát az értekezleteken. A szolgálattal való kapcsolatuk szoros és jó. A téma a problémás esetek megbeszélése, együttgondolkodás, javaslattétel a veszélyeztetettség megelőzésére, megszüntetésére és a gyermeknek a családjában történő nevelkedésének elősegítésére. Aktuális információk. A gyermekvédelmi munkát elősegítő tudnivalók, teendők megvitatására is sor került. A Szolgálat és a Központ prevenciós programjairól informáltuk a megjelenteket, tapasztalatot cseréltünk, bővítettük a bevont gyermekek számát. A jelzőrendszeri tagok törvényi kötelezettségeinek ismertetésére és megvitatására is sor került, továbbá téma volt még a tankötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó problémák, az igazolt és igazolatlan hiányzások magas száma, jogszabályi változások.

Szolgálatunk **49 alkalommal tartott esetkonferenciát**, amely **107 ügyfelet** érintett. További **56 alkalommal pedig esetmegbeszélést** tartottunk, amely során **89 fő** részesült a szolgáltatásban.

Az előbbieken túl 2016-ben is közösen meghatároztuk a leginkább **rászoruló gyermekek** névsorát, akik a **szünidei gyermekétkeztetésben részesültek**. A szolgálat prevenciós programjairól informáltuk a megjelenteket, tapasztalatot cseréltünk, bővítettük a bevont ügyfelek számát.

A jelzések száma

Jelzések száma 2016.évben

Jelzőrendszeri tag megnevezése	2016. évben tett jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	43, ebből 18 év alatti: 30
ebből védőnő	24, ebből 18 év alatti: 14
Köznevelési intézmény	100, ebből 18 év alatti: 100
Rendőrség	6, ebből 18 év alatti: 5
Allampolgár	12, ebből 18 év alatti: 8
Önkormányzat, jegyző,	2, ebből 18 év alatti: 2
Gyámhivatal	6, ebből 18 év alatti: 6
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	2, ebből 18 év alatti: 2
Összesen	171

Forrás: 2016.évi statisztikai és nyilvántartási adatok

Összesen Lajosmizse területét érintően 171 esetben érkezett jelzés, ebből 153 esetben 18 év alatti, 18 esetben pedig nagykorú ügyében érkezett a jelzés.

Felsőlajos területéről csupán 2 esetben érkezett jelzés, mindkét jelzett személy 18 év alatti volt.

Lajosmizsén újként keletkezett gondozási esetekben érintett kiskorúak száma

Kapcsolatfelvétel módja szerint:	Gyermekek száma (fő)
1. Más szolgálat vagy központ által kezdeményezett, ide átirányított	8
2. Jelzőrendszer által kezdeményezett	48
3. Gyámhatóság által kezdeményezett	1
Összesen	57

Forrás: Család-és Gyermekjóléti szolgálat nyilvántartása

Felsőlajos területén újként keletkezett gondozási eset a kiskorúak számát tekintve nem volt.

A jelzések számának 2016.évi markáns emelkedése összefügg a jelzőrendszer átalakításának céljaival, a meghatározott feladatok következetes végrehajtásával.

Jelzések számának alakulása 2012-2016.évek között

Forrás: Intézményi nyilvántartások

Jelzőrendszeri tag megnevezése	Jelzések száma 2012.	Jelzések száma 2013.	Jelzések száma 2014.	Jelzések száma 2015.	Jelzések száma 2016.
Egészségügyi szolgáltató	6	11	16	29	43
ebből védőnő	6	10	15	25	24
Családsegítő Szolgálat	0	4	9	12	-
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	36	15	14	19	-
Közüoktatási intézmény	128	73	42	33	100
Rendőrség	5	10	9	12	6
Pártfogó felügyelet	0	0	0	0	-
Állampolgár	8	5	2	4	12
Átmeneti gondozást biztosítók	2	0	0	0	-
Önkormányzat, Jegyző, Gyámhivatal	32	0	2	15	8
Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltató					2
Összesen	217	118	97	149	171

A jelzőrendszeri tagokkal - különösen a Központtal, az egészségügyi és oktatási intézményekkel, a Rendőrséggel intenzív és sokoldalú munkakapcsolat alakult ki.

A **közüoktatási intézmények** a jelzések zömét az igazolatlan hiányzások, a magatartási problémák és a felszerelések hiánya miatt teszik. Az **óvodai gyermekvédelmi felelős** jelzéseinek elsődleges oka a gyermek hiányzása, tankötelezettség nem teljesítése és higiénés gondok (pl. fejtetvesség, ápolatlanság, felszerelés hiánya vagy nem megfelelő volta stb.). Szolgáltatunk család-gondozói az oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi felelőseivel rendkívül szoros kapcsolatban állnak a mindennapokban. Együttműködésüknek köszönhetően sok esetben már a hatósági intézkedés is elkerülhető.

Az elmúlt évben már lehetőség nyílt arra, hogy az iskolán belül részmunkaidős **iskolapszichológus** is foglalkozzon a gyermekekkel és szüleikkel. Ez a lehetőség rendkívül hasznos, de tekintettel arra, hogy nagyon nagy számban (és egyre nagyobb számban) vannak lelkileg sérült gyermekek, fiatalok, így igazán **hatékony áttörést több, teljes munkaidős iskolapszichológus tudna elérni**.

Az **egészségügyi ellátásból** - elsősorban a **védőnőktől és a házi gyermekorvosoktól** - érkező jelzések magas számát az a körülmény indokolja, hogy a gyermekekkel és szüleikkel rendszeres, sokrétű kapcsolatban állnak (terhes gondozás, szűrés, betegség, szakorvosi vizsgálatokra beutalás, területi védőnők rendszeres családlátogatása a gyermek 6. éves koráig...). A Szolgálat minden nap és közvetlenül tartja a kapcsolatot a helyi védőnőkkel. Gyakoriak a **közös ügyfélfogadások, családlátogatások**, főként a **veszélyeztetett gyermekek, illetve a várandós anyák** esetében (utóbbi adatai 3.5. alatt).

A **Rendőrségtől** érkező jelzések a bűncselekmények esetén gyermek érintettségéről szólnak, vagy sértetti, vagy elkövetői minőségben. A jelzés nyomán munkatársaink lehetőséget kapnak arra, hogy a gyermek egészséges testi, lelki és szellemi fejlődését veszélyeztető hatásokat enyhítsék.

A jelzőrendszeri tagoktól érkező jelzés esetén a hatékony munka érdekében közösen lépünk fel a veszélyeztetettség megszüntetésére. A szolgálat megszervezi az érintett szakemberek **közös családlátogatását, esetkonferenciát és a folyamatos információáramlást** egy-egy ügy minél gyorsabb rendezése érdekében. A nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek egészséges, megfelelő fejlődése érdekében közösen segítjük a szüleiket:

- Az életviteli problémák megszüntetése érdekében tanácsokkal látjuk el őket (pl. a felhalmozódó tartozások, az alapvető létfenntartási gondok kezelésére pénzbeosztási tanácsokat adunk).
- Az egészségi állapot javítása, illetve megőrzése érdekében a tanácsadáson túl közvetítjük számukra a szükséges szolgáltatásokat (pl. alkoholbeteg és hozzátartozójukat a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálathoz irányítjuk).
- Helytelen gyermeknevelési- gondozási szokások feltérképezése, feltárása után a védőnőkkel együttműködve speciális szolgáltatáshoz juttatjuk, tanácsadást nyújtunk az érintettek számára

(pl. következetlen nevelési módszerekből adódó problémák kezelése pszichológushoz, Nevelési Tanácsadóhoz való irányítással; A gyermek időjárásnak, higiéniai szempontoknak nem megfelelő öltözte észlelésekor intenzív családlátogatás során tájékoztatjuk, tanácsokkal látjuk el a szülőt ennek pozitív irányú megváltoztatására...).

Család- és Gyermekjóléti Központtal való együttműködés

A 2016. év egyik nagy változása az volt, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői mellett megjelentek a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserei a családsegítésben, így különösen fontos szerepet kapott a gyermekvédelemben a Szolgálat családsegítőinek és a Központ esetmenedzsereinek szoros együttműködése.

A családsegítők és az esetmenedzserek között mellérendeltségi viszony áll fenn. A családsegítés alkalmával kompetenciájukat és lehetőségeiket egyeztetve, egymást kiegészítve alkalmazzák ezeket 1-1 család megsegítésekor.

Az esetmenedzseri intézmény megjelenésével a Szolgálat **86 fő védelembe vett gyermek, 6 fő ideiglenes elhelyezésben lévő gyermek és 35 fő nevelésbe vett gyermek** ügyét adta át a Központnak. Ez részben tehermentesítette időszakosan a családsegítőket. Sok esetben párhuzamos gondozás alakult ki. Az együttműködés azonban nemcsak azokban az esetekben valósult meg, ahol az esetmenedzserek bevont segítőként feladatokat határoztak meg a családsegítők számára, hanem az induló, új ügyeknél is. A párhuzamos gondozás megfelelő aránya, a megfelelő munkamegosztás kialakulni látszik a gyakorlatban is. A közös munkáról pozitív a tapasztalat, mert hozza az eredményességet; Rendszeres, napi a kapcsolat; Koordinálja a szakemberek együttműködését; Legtöbbször azonnali megoldás, javaslat születik a team munka eredményeképpen; Ügyfél szembesítése – „kijátszás” lehetőségének minimalizálása valósul meg.

2016.01.01-től, a törvényi változások okán nagyon sok esetkonferenciát tartottunk. Az esetkonferenciák és az esetmegbeszélések gyakoribbá válása megkönnyíti a javaslatot a védelembe vételre, az ideiglenes hatályú elhelyezésre és a nevelésbe vételre. Az esetkonferenciák az első védelembe vételi tárgyaláshoz és a védelembe vételi felülvizsgálatokhoz nagyon hasznosak, mert a családi és a gyermekvédelmi problémák több szakmai szempontból, jobban a felszínre kerülnek, a vélemények jobban kifejezésre jutnak és mindezek eredményeképpen megfelelő alapokat adnak adott ügyben a javaslatok megtételére, az ügyben hozandó döntésre.

Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv (HJIT) (melléklet)

A Helyi – Lajosmizsére és Felsőlajosra is kiterjesztett – Jelzőrendszeri Intézkedési Tervet 2017. március 31-ig, határidőben elkészítettük. A HJIT a helyi problémákra összpontosít, amelynek készítése során figyelembe vettük:

- A 2016.évi család-és gyermekvédelmi munka főbb tapasztalatait;
- Az éves szakmai tanácskozáson, 2017. február 28-án elhangzott véleményeket, javaslatokat;
- A jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóiból készült összegző megállapításokat;
- A Központ és a Szolgálat közös, egyeztető szakmai megbeszélésein elhangzott javaslatokat.

A fenti módon összeállított tervben megjelöltük a feladatokat, célokat, felelősüket, a bevonható partnereinket, az igénybe vehető és szükséges erőforrásokat. Kikértük a települési és a Roma Nemzeti Kisebbségi Önkormányzat véleményét.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat működésének tapasztalatai

A gyermekek veszélyeztetettségének főbb okai

2016. évben nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma: 165 fő.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai között magasan vezető **anyagi okok** nem értékelhetők önmagukban a többi tényező közül kiragadva. Az anyagi problémákat eredményező háttérben meghúzódó jelenségek nagyon fontosak a változtatás szempontjából. Az évtizedekkel ez előtt megjelent munkanélküliség - elsősorban alacsony képzettségi szint esetén - rögzülni látszik. Klienseink esetében már a harmadik generáció nő fel azon szocializációs minta nélkül, hogy szülei munkaviszonyban állnának, és napi rendszerességgel mennének munkahelyükre. Így felnőttként a munkaviszony és a napi munkába járás nem válik életük, életmódjuk részévé. Helyette maradnak az egyre alacsonyabb összegű szociális ellátások és az alkalmi munka, és némely esetben a jövedelemszerzés illegitim módjai. Ehhez kapcsolódnak **életviteli problémák**. A hónap elején megérkező családi és szociális ellátásokat szinte azonnal felélik, s ugyanez vonatkozik az alkalmi munkából származó jövedelemre is. Ilyenkor kifizetik az előző hónap adósságait, s a maradékot elköltik, s kezdődnek újra a bolti hitelek és a „kamatos pénzek”(feltételezhető, hogy e hitelek törlesztése miatt nem volt látható egy gondozott családnál az előző nap kiadott adományfa, e miatt rendőrségi feljelentés is született). Tapasztalható sok családban a mértéktelen alkoholfogyasztás, a gyógyszerfüggőség és más tudatmódosító szerek használata. Ezek beszerzése elsőbbséget élvez, mindennel szemben.

A jelzőrendszeri tagok által is megjelölt, s a Szolgálat munkatapasztalata alapján is azonosítható, veszélyeztetettséget előidéző okok, körülmények a gondozásban lévő ügyfelek esetében:

- anyagi problémák (alacsony jövedelem, munkanélküliség, nehéz megélhetési körülmények, megfelelő felszereltség hiánya),
- lakáskörülmények (minimális komfortfokozat, lakhatás minimális feltételeinek hiánya, gettósodott városrészek),
- nem megfelelő életvitel (szülői elhanyagolás, szenvedélybetegségek: alkohol, drog, cigaretta és más devianciák, generációkon átívelő jó szokások hiánya, értékek devalválódása),
- családi problémák (szülők közötti kapcsolat megromlása, válás, családtagok közötti nem megfelelő kommunikáció, bántalmazás),
- fejlődési rendellenességek, pszichés és fiziológiai elhanyagolás, egészséges táplálkozás hiánya,
- tanulási-, mentális- és viselkedési zavarok, közösségben élés képtelensége, együttműködés hiánya, agresszív magatartásformák, tévhitek, félrevezetés, befolyásolás, bezárkózottság, érzelmi disszonanciák, gyermeknevelési kultúra hiánya,
- írástudatlanság, aluliskolázottság, iskolai hiányzások, otthoni számonkérés hiánya, érzelmi és értelmi lemaradás...

Gondozás

2015-ben a gondozásban lévő gyermekek száma 211 fő (alapellátásban 102 fő, védelembe vett 62 fő, nevelésbe vett 47 fő, ideiglenes hatállyal elhelyezett nem volt.)

A Kecskeméti Család-és Gyermekjóléti Központnak **átadott** esetek: Védelembe vett: 86 fő gyermek, ideiglenes elhelyezésben lévők: 6 fő gyermek, nevelésbe vett: 35 fő gyermek.

2016-ban **Lajosmizsén** a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat gondozásában lévők száma összesen: 452 fő, akik 142 családban élnek, s a gyermekek száma 158 fő.

Felsőlajoson 2016-ban a gondozásban lévők száma összesen: 14 fő, akik 5 családban élnek, s a gyermekek száma 7 fő.

Lajosmizsei Család-és Gyermekjóléti Szolgálat gondozotti létszámának alakulása					
Megnevezés	2016.01.01.Központnak átadott esetek			2016. év	
	Védelembé vett (fő)	ID (fő)	Nevelésbe vett (fő)	Családok száma és fő	18. év alatti (fő)
Lajosmizse	86	6	35	142/452	158
Felsőlajos	-	-	-	5/14	7
Összesen	86	6	35	147/466	165

Forrás: 2015. évi és 2016.évi statisztika

Lajosmizse + Felsőlajos: Gazdasági aktivitásukat tekintve többségük **munkanélküli (196+4 fő)** és **inaktív (120+3 fő)**. A **14 év alatti** kiskorú gyermekek száma **64 +5 fő**, míg csupán **72 +2 fő foglalkoztatott**.

Lajosmizse + Felsőlajos: Iskolai végzettségük szerint a szolgáltatást igénybe vevők döntő többsége **(224+4 fő)** csupán az **általános iskola nyolc** osztályával rendelkezik, míg **164 + 8 fő a nyolc osztályt sem végezte el**. A közép és felsőfokú képesítéssel rendelkezők száma **(60 + 2 fő)** igen alacsony.

Lajosmizse + Felsőlajos: Többségük házastársi/ élettársi kapcsolatban él (77 +2 család), illetve magas a gyermeket/gyermeket egyedül nevelő szülők száma (57 + 1 fő). Egyedül él 5 + 2 fő.

Az ügyfélforgalom

A forgalmi napló (adminisztráció) alapján a család- és gyermekjóléti szolgáltatást **igénybevevők száma Lajosmizsén: 328 család, mintegy 1973 alkalommal – Felsőlajoson: 5 család, mintegy 19 alkalommal**.

Ebből egyszeri alkalommal **Lajosmizsén 162 fő/család** kérte egyszeri esetként szolgálatunk segítségét, ez **1427 alkalmat** jelent. **Felsőlajoson 5 esetben** volt egyszeri segítségnyújtás.

- Gondozásban lévő ügyfelek esetén a hozott problémák **főbb típusai** az alábbiak szerint alakultak (családra vetített adatok):
 - Anyagi: Mindegyik gondozott családnál jelen van az alacsony jövedelmi szint.
 - Ügyintézésben segítségkérés: 55 (+ 1 Felsőlajoson)
 - Családi: 54
 - Információkérés: 43 (+ 3 Felsőlajoson)
 - Gyermeknevelési: 34 (+ 5 Felsőlajoson)
 - Egészségügyi: 24 (+ 2 Felsőlajoson)
 - Életviteli: 17 (+ 2 Felsőlajoson)
 - Lelki: 4
 - Foglalkozás: 2 (+ 1 Felsőlajoson)
- Esetkezelés jellege: (alkalom)
 - Családlátogatás: 3408
 - Közvetítés: ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli+természetbeni): 172
 - Szociális segítő tevékenység: saját ügykörben: 104
 - Ügyintézésben segítségnyújtás: 103 (+ 1 felsőlajosi ügyfél esetén)
 - Információnyújtás: 94 (+ 2 felsőlajosi ügyfél esetén)

Adománykövetítés: 57
 Esetkonferencia: 56
 Segítő beszélgetés: 38 (+ 1 felsőlajosi ügyfél esetén)
 Konfliktuskezelés: 29
 Jogi tanácsadás: 29
 Tanácsadás: 27 (+ 2 felsőlajosi ügyfél esetén)
 Kríziskezelés: 12
 Környezettanulmány készítés: 12 (+ 1 felsőlajosi ügyfél esetén)
 Kapcsolattartási ügyelet: 12

- Prevenációs és egyéb szolgáltatásokban részesülők száma:
 Csoport: 5 fő
 Nyári tábor: 41 fő
 Luca nap 298 fő

Kliensforgalmi, esetkezelési összesített adatok

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
708	1312	1300	1130	1105	1135	1605	1978	2225	2227	2052	2336	2542	2356	2512	2821	4504

Forrás: 2016.évi statisztika és forgalmi napló

A hozott problémák típusai közül legjellemzőbb az anyagi és családi jellegűek, de magas az ügyintézésben segítségkérések, illetve a gyermeknevelési-, és életviteli gondokkal hozzánk fordulók száma is. Ezek esetkezelése során ügyintézésben nyújtunk segítséget, mint például segélyek intézése vagy hivatalos okmányok pótlása. Nagy számban végzünk segítőbeszélgetést, tanácsadást vagy információt nyújtunk. Az ügyfél által elmondott probléma mögött az esetek jelentős többségében több megoldásra váró gondot is feltárnak a családsegítők, így szakmai munkánk összetett és személyre szabott. Sok esetben a problémátípusok 1-1 család esetében halmozottan - egyszerre több - jelen vannak és hatnak.

A szociális terepmunka

2016. évi **családlátogatások száma: 3408 alkalom**. A családgondozók tevékenysége nagy részben a családi környezetben történik, erre utal a családlátogatások magas száma is. Fontos a bizalmi légkör kialakítása a hatékony munka érdekében. A családtagok otthonukban, saját személyes szférájukban könnyebben megnyílnak. A rendszeres látogatás tapasztalatai sok információt hordoznak a családdal érintett szakemberek (családsegítők, esetmenedzserek, védőnők, pedagógusok, gyermekvédelmi felelősök, orvosok) számára, segítve ezzel munkájukat az ügyfelek érdekében.

A szolgálat munkatársai a jelzőrendszer tagjaival együttműködve is végez terepmunkát. Legtöbb családlátogatást a Központ esetmenedzsereivel és a Védőnői Szolgálattal közösen bonyolítunk le, együttműködésünk maximálisan megfelelő, napi szinten tartjuk a kapcsolatot. A védőnőkkel közösen segítjük, támogatjuk, tanácsokkal látjuk el a **szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat** közvetlenül az otthonaikban.

A családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása

Az elmúlt évhez hasonlóan továbbra is egyik legnehezebb feladatok egyike a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése. Együttműködés keretében a szolgálat családgondozója a szülőket támogatja a megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában. Így különösen a szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájutásban, ügyeik intézésében, lakáskörülményeik rendezésében, életvezetési-, gyermeknevelési ismereteik gyarapításában, a szülő-gyermek kapcsolat helyreállításában, megtartásában. Alapvető jelentőségű a szülő együttműködési készsége Szolgálatunkkal, amely nem minden esetben valósul meg a szülő passzív magatartása miatt. A lakáskörülményeik rendezetlenek, állandó jövedelemmel nem rendelkeznek vagy csak a saját

fenntartásukra éppen elegendővel, életvitelük nem megfelelő, devianciák sora jelenik meg náluk. Ha ezek fennállnak, nem teszik őket alkalmassá a gyermeknevelésre. A halmozottan jelentkező problémák és az együttműködés hiánya sokszor lehetetlenné teszi számukra, az ilyen ügyek pozitív kimenetelét.

Az elmúlt évben összesen 2 fő családba fogadott, 6 fő ideiglenes hatályú elhelyezett, 35 fő nevelésbe vett gyermek **szüleinek gondozása történt** (2015-ben 47 fő volt, 2013-ban 29 fő gyermek).

Válsághelyzetben 2 fő várandós anya volt az elmúlt évben. Mind a 2 gyermeket ki kellett emelni. Jelenleg az egyik nevelésbe vett, a másik gyermek elhelyezhető volt az anya környezetében, a visszagondozás eredményeképpen.

A szakmai munka tapasztalatai Felsőljajos községben

A terepmunka és az ügyfélforgalom tapasztalatai, tendenciái hasonló képet mutatnak, mint Lajosmizsén. A családok jelentős része anyagi problémával küszködik, segítjük őket a megfelelő ellátások hozzájutásában, hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtással, információnyújtással.

A felsőlajosi oktatási és nevelési intézmény gyermekvédelmi felelőseivel is sikerült jó kapcsolatot, együttműködést kialakítani. A jelzőrendszeri értekezleten általában jelen vannak, az esetlegesen kialakult problémák optimális kezelését rendszeresen megbeszéljük.

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer Felsőljajoson is gyorsan és hatékonyan működik a szakemberek szoros együttműködésének köszönhetően, így a problémák már kellő időben kezelhetők, s megoldhatók.

Szolgáltatás

Iskolai szociális munka

Szoros, jó együttműködésen alapuló munkakapcsolatot sikerült kialakítani *a gyermekvédelmi felelőssel, pedagógusokkal*, így szinte rögtön tudomást szerzünk a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekekről, így az azonnali közös intézkedéseink hatékonyabbá teszi munkánkat. Egy-egy ügy kapcsán *közös családlátogatást* tettünk. Több alkalommal *esetmegbeszélést* folytattunk *le a szülőt és gyermekét is bevonva a problémák megoldása érdekében*. A szolgálatnál nyilvántartott gyermekekkel és szüleikkel is találkozunk itt. Segítőbeszélgetésekkel, tanácsadásokkal, információnyújtással, különböző szolgáltatásokhoz való közvetítéssel segítjük őket.

Felügyelt kapcsolattartás

A kapcsolattartási ügyelet biztosítása Szolgálatunk számára **nem kötelező feladat**. A Bíróságok részéről jelentkező igény azonban felülírta a törvényi szabályozást. S bár lehetőségeink korlátozottak, az esetek többségében eleget tettünk a bíróság megkeresésének. Az időpontokat igyekszünk a törvényes munkaidőre korlátozni, munkatársaink külön díjazás nélkül munkaidőn kívül is rendelkezésre állnak, amennyiben a kiskorú gyermek/gyermekek érdekei megkívánják. **2014. évben 6 fő gyermek, 2015. évben 25 fő gyermek, 2016. évben 5 fő gyermek (1 család) vonatkozásában** végeztük ezt a szolgáltatási formát.

A 2016. január 1. napjától hatályba lépő törvényi változás után ezen szolgáltatás mindkét formája (felügyelt/felügyeletet nem igénylő) a járásközpont feladatköre maradt, azonban ezen tevékenységünket tovább végezzük. Ennek oka, hogy az életvitszerűen Lajosmizsén élő szülő, illetve az itt tanuló és itt élő gyermek számára jelentős megterhelést jelentene havi vagy kétheti rendszerességgel Kecskemétre utazni.

Jogi szolgáltatás

A 2016. évben 1 fő családsegítő (szolgálatvezető) volt megbízva a jogi kérdésekben való segítségnyújtással. Az ő munkáját segítette 1 fő jogász, illetve 1 fő joghallgató családsegítő munkatárs. Jogi tanácsadásra 29 esetben, 37 személyt érintve került sor. Legfőbb okok: válás, gyermek elhelyezés, gyermektartásdíj megállapítása, ingatlan árverezéssel kapcsolatos problémák voltak.

Szenvedélybeteg-segítő szolgáltatás és hajléktalanok ellátása

A RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat munkatársa hetente egy alkalommal az Egészségházban ügyfélfogadást tart szenvedélybetegek, és hozzátartozóik részére. A jelzőrendszeri tagokkal és az intézmény családgondozóival munkánk hatékonyságának növelése érdekében szoros kapcsolat és kiváló együttműködés alakult ki.

A hajléktalanok ügyeinek intézésben, életszínvonaluk emelése érdekében munkálkodó **Máltai Szeretetszolgálat** munkatársai nyújtanak segítséget. Ügyfélfogadásuk pénteken 13:00-16:00 között van.

Szervezés

Szakmai szervező tevékenységek

- Közreműködés pályázat szakmai programjának megírásában

Lajosmizse Város Önkormányzata 2016. évben pályázatot nyújtott be, amely a szegregált területeken élők integrációját célozza (TOP 5.2.1.2.). Az Önkormányzat és a gyermekekkel foglalkozó helyi szakemberek a pályázattal célul tűzték ki a hátrányokkal küzdő gyermekek és családjaik integrációs esélyeinek növelését oktatási rendszeren kívüli megelőző célú programokkal, amelyek kompenzálják hátrányaikat. Célcsoport a szegregált területeken élő, főként a Lajosmizsei Család- és Gyermejjóléti Szolgálat klienskörébe tartozó, elsősorban roma gyermekek és szüleik. A projekt 3 éves időtartamot ölel fel, és mintegy 60 millió forintból valósulna meg. Az elmúlt évben megtörtént a pályázat megvalósításához szükséges igények felmérése, a pályázat tervezetének elkészítése, majd annak benyújtása (Lsd.HJITerv).

- Gyermekvédelmi Konferencia szervezése

A Gyermejjóléti Szolgálat törvényi kötelezettségének eleget téve 2017. február 28-án megrendezte a Gyermekvédelmi Konferenciát, melynek konkrét témája az 2016. január 1-én hatályba lépő, a gyermekvédelem szervezeti, feladat-és hatáskörét érintő változások és annak nyomán a 2016.évi működési tapasztalatok értékelése volt. A szakmai tanácskozás célja a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve a jelzőrendszer éves működésének átfogó értékelése, a település gyermejjóléti alapellátásának áttekintése, szükség szerint javaslatok megtétele volt. A Konferenciát széles érdeklődés övezte, minden gyermekvédelemben érintett szakember, intézmény képviseltette magát. Tartalmas előadások hangzottak el és zárásként a jelenlevők megtették javaslataikat, nyilatkozataikat.

- Állásinfó működtetése

A Bács-Kiskun megyei Kormányhivatallal együttműködve, közzétesszük honlapunkon a térség üres álláshelyeinek hirdetéseit. Ezzel megkímélve a klienseket a Kecskemétre utazás költségétől, elősegítve munkába állásukat az Adatbázisban való álláskeresőssel, motivációs levelek írásával, önéletrajzok szerkesztésével és e-mailekben történő továbbításával.

- Prevenziós, szabadidős tevékenységek szervezése

2016.évben ” Legyetek jók, ha tudtok” Alapítvány, Magyarvíz Kft., LFC és önkéntes egyetemisták támogatásával két turnusban, összesen **41 fő**, elsősorban hátrányos helyzetű gyermek **nyári táboroztatása** valósult meg. A gyerekek a gyakorlatban ismerkedhettek meg a különféle sportágak

alapvető szabályaival. A mozgás mellett lehetőségük volt szociális készségeik fejlesztésére, továbbá kulturális fejlődésre is. Délutánonként az állattartással való ismerkedés mellett a Liza Aqua & Conference Hotel által biztosított fürdési lehetőséget használhatták ki.

- Önsegítő csoport szervezése

Intézményünk keretein belül megvalósuló önsegítő csoport szerveződött munkatársunk vezetésével. A csoportban 5 fő kamaszkorban lévő ügyfelünk vett részt. A csoport célja a serdülők érzelmeinek feltárása és megbeszélése, kapcsolataik megfelelő (ki)alakítására ösztönzés volt. Az önsegítő csoport lényegének köszönhetően problémáikat nem csupán a szakemberrel, egy felnőttel, hanem saját kortársaikkal is megbeszélhették, ezáltal bizalmat és barátságot tanúsítva egymás iránt, fejlesztve vitakultúrájukat, a veszteség nélküli konfliktus kezelési képességüket.

- Nyári gyermekétkeztetés szervező munkálatai

Szolgáltatunk Lajosmizsén és Felsőlajoson, a helyi Önkormányzatokkal és az IGSZ-el együttműködve a 2016. évben is több száz gyermek részére biztosította az oktatási-nevelési intézmény szünidei zárva tartása alatt a meleg, főtt étel, illetve csecsemők esetén a bébiétel kiosztását. Intézményünk munkatársai és a jelzőrendszer tagok részt vettek a rászoruló kiválasztásában is. Gyermekek létszáma: Nyári szünetben 230 fő, tavaszi szünetben 127 fő, őszi szünetben 235 fő, téli szünetben 254 fő rászoruló gyermek részesült a szünidei gyermekétkeztetésben.

- Luca Napi Gyermekkarácsonyi Ünnepségek - ajándékozás és értékközvetítés

Az ügyfélkör legnagyobb hányada anyagi körülményeikre való tekintettel képtelen a Karácsony ünnepének klasszikus megtartására. Ezekben a családokban a veszélyeztetett gyermekek többsége nem kap ajándékot. Szolgáltatunk munkatársai az adománygyűjtési felhívásnak és támogatók felajánlásainak köszönhetően **298 gyermeknek** tudott ajándékot (téli meleg ruhanemű, cipők, csizmák, játékok, könyvek, édesség) átadni a Luca Napi Gyermekkarácsonyi Ünnepségen. A gyermekek műsort adtak, felkészítésükben a helyi Iskola pedagógusai jeleskedtek. Az IGSZ Vezetője és munkatársai évente rendszeresen támogatják az eseményt és helyet biztosítanak a Sportcsarnokban.

Civil szervezetekkel történő együttműködés

Szolgáltatunk kapcsolatot tart *alapítványokkal és egyesületekkel*. Az *adományok* áramlása közöttünk folyamatos, hozzásegítve ezzel a megfelelő helyre, célcsoporthoz való juttatásukat. Kapcsolatban állunk *Lajosmizsén és Kecskeméten működő civil szervezetekkel* is és kölcsönösen segítjük, támogatjuk egymás tevékenységét. Ezek közül kiemelkedő a **„Legyetek Jók Ha Tudtok!” Alapítvány** támogatása.

Évek óta kapcsolatban állunk a lichteinsteini **Hilfswerk** nemzetközi karitatív szervezettel, amelynek adományai kiemelkedően nagy segítséget jelentenek a lajosmizsei családok számára: Ruházat, lábbelik, táskák, babakocsik, egyéni használati tárgyak, kerékpár, bútor, játék, gyógyászati segédeszközök... juttatásával.

Szakmai oldalról értékes segítséget nyújtanak és kapcsolatban állunk az **Anonim Alkoholisták** munkatársaival.

A **face-book közösségek és magánszemélyek** felajánlásainak köszönhetően - a családsegítők bevonásával - számos család jutott sokféle támogatáshoz, amelynek eredményeként javultak lakhatási körülményeik, tüzfűtőpénzt, ruhákat, iskolai felszereléseket, élelmiszert, babaholmikat, építőanyagot, szakembertől segítséget kaptak.

4. Szakmai kapcsolatok

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése. A szolgálat kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gytv.-ben meghatározott személyek és szervezetek részvételét a gyermekvédelem rendszerében. A szolgálat e feladatkörét széles körű kapcsolati hálóval tudja csak megvalósítani.

Intézményen belül:

- Egészségügyi ellátók, Védőnői Szolgálat, Gondozási részleg

Intézményen kívüli:

- Oktatási-és nevelési intézmények gyermekvédelmi felelősei,
- Házi gyermekorvosok, és más egészségügyi szolgáltatók,
- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal munkatársai,
- Lajosmizsei Rendőrőrs,
- Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára,
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala,
- Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat,
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat,
- Nevelési Tanácsadó,
- Bács-Kiskun Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehab. Bizottság...

○ Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A szolgálat jövőjére vonatkozóan elengedhetetlen a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, így különösen a Központ esetmenedzsereivel való közös munka továbbfinomítása, kompetenciák és stratégiák pontosabb egyeztetése. Tervezzük:

- A Kecskeméti ESZII Család-és Gyermekjóléti Központ Munkatársaival/Esetmenedzsereivel **közös családlátogatások** gyakoribbá tételét, mivel ezek nagyon hatásosak és hatékonyak voltak 2016-ban is.

- Bizonyos időközönként **rendszeres szakmai konzultációk** a Család- és Gyermekjóléti Központ Munkatársaival az egyes esetekről. E közös konzultációk, szakmai team munkák sokat segítenek az egyének, családok ügyeinek vitelében, amelyekre a jövőben is alapozni szeretnénk.

- Közös stratégia kialakítása szükséges a **szakemberek** pótlása miatt. Komoly gondot okoz a távozó munkatársak pótlása, új jelentkező hiányában. E tekintetben a beiskolázások, képzések segíthetnek, vagy pénzügyi alapok létrehozása. Az új munkatársak betanításában történő segítségnyújtás is fontos lenne, különösen az egységes jogalkalmazás, szakmai munkák érdekében.

A helyi gyermekvédelem jobbítására – a beszámoló egyes részeinél jelzett feladatok megvalósítására is – a **Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv megvalósítását** célszerűnek tartjuk és javasoljuk (mellékletben csatolva).

A jelzőrendszeri tagokkal végzett közös munka során sokszor tapasztalunk anyagi, megélhetési problémákat. A felhalmozódó tartozások, az alapvető létfenntartási gondok kezelésére **pénzbeosztási tanácsokat** adunk, a kismamák és álláskeresőik számára munkalehetőségeket (**Állásinfó**) közvetítünk. Igen magas az adományozási és az adományhoz való juttatási tevékenység. Ugyanakkor Szolgálatunk célul tűzte ki **egy új koncepció kialakítását**, amelyben **az ügyfeleket ösztönözzük ügyeik önálló vitelére, munkába állásra és keresményük birtokában a szükséges anyagi javak saját erőből való megszerzésére**. Ezt szolgálhatják a képzésekről tájékoztatás, a munkába állás mentorálása,

információk átadása, pályázókkal együttműködések és más, új stratégiák, munkamódszerek alkalmazása a jövőben.

6. Zárszó

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nagy elhivatottsággal, szakmai tudásuk legjavát adva, a vonatkozó jogszabályok, intézményi szabályzatok ismeretében tevékenykednek a gyermekvédelemben érintett szakemberekkel, intézményekkel és civil szervezetekkel együttműködve a gyermekek jogainak érvényre juttatása, megfelelő felnövekedése érdekében. Ezen gondolatokat a jövő nemzedékéért érzett felelősségtudat vezérli.

A munkánkhoz adott segítséget valamennyi közreműködőnek és segítőnek ez úton tisztelettel megköszönjük.

A beszámoló mellékletét képezi az 1. számú Melléklet: Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv (HJIT), valamint az „Adatlap Járási Intézkedési Tervhez” c. dokumentum.

1. számú Melléklet: Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv (HJIT)

CÉL: A CSALÁD- ÉS GYERMEKVÉDELMI MUNKA HATÉKONYSÁGÁNAK FOKOZÁSÁVAL AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG NÖVELÉSE

[illegible]

Ssz.	A probléma megfogalmazása	A probléma megoldását segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport Várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások (Humán+dologi)	Felelős és együttműködő partnerek	Doku-mentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
2.	TOP-5.2.1-15-BK1 - A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Szegregált területen élők társadalmi együttműködését erősítő helyi szintű komplex programok Lajosmizsén Intézményünk a pályázat megvalósító szerve, a pályázó konzorciumi partnereként. Megvalósítási időszak: 3 év. Költség: 60 M Ft. Célok: Együttműködés a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése érdekében. Az akcióterületen élő mélyszegénységben vagy alacsony státuszban élő lakosság támogatása különböző szakmai programok, alábbi 10 tevékenységének megvalósításával: 1. Alkotóműhely. Cél: A személyiség érése, fejlesztése és a szociális beilleszkedésnek az elősegítése. A tevékenység célcsoportja az akcióterületen élő fiatalok. A csoportos foglalkozásokat 2 tanéven át tervezzük. A programunkat 1 fő, a téma szerinti trénerrel/foglalkoztató szakemberrel, 1 fő pedagógussal (tanulási nehézségekkel küszködő gyermekek számára segítség nyújtása) és 1 fő technikai feladatokat ellátóval valósítjuk meg. Utóbbit a szegregált területről, az ottani lakosság által is elfogadott személyek közül kívánunk bevonni. Témák: 1.1. Helytörténet. Feladata: Identitás növelés. A helyi roma lakossággal összefüggő társadalmi, gazdasági, kulturális... témakörök kutatása, korhű dokumentumok, fotók gyűjtése, amelyből kiviláglik történetük, történelmük. A kutatási anyagból kiállítás rendezése. 1.2. Roma kultúra: Feladata a célcsoport hagyományainak, viseletének, kulturális szokásainak, ünnepeinek felelevenítése, vagy új szokások teremtése. Továbbá hangsúly helyezése az egyéni érdeklődésre pl: zene-, tánc-, énektanulásra, a tehetség mentorálására, az egyéni ösztönzésre, motiválásra. Az elsajátított/megszerzett tudás vagy produkció bemutatása a család és a tágabb közösség számára. 1.3. Szakmák, mesterségek, művészet. Feladata a régi, hagyományos és új szakmák megismerése, pályaválasztást segítő cég-és intézménylátogatások. Önkifejezési módok gyarapítása a kézművesség és a művészetek segítségével (rajzolás, festés, agyagozás, kézi munkák, egyéni alkotás öröme). Az elkészült művekből kiállítás rendezése. 1.4. Szociális beilleszkedést segítő tréningek. Hogyan viselkedjünk utcán, közösségben? Veszteség nélküli konfliktus-kezelések. Deviáns magatartások és elhárítási stratégiák. Egyéni célok, jövőkép. Mintaadó, kortárscsoport bevonása. 2. Sport- és szabadidő tábor. Az elsősorban szegregált területen élő gyermekek számára szerveződő tábor, 5-5 napos intervallumban, 2 turnusban, legfeljebb 20-20 fős csoportonként, reggel 8 órától 16 óráig tart. Délelőttönként sportfoglalkozásokat tervezünk pedagógus, edző képesítéssel rendelkező szakember közreműködésével, aki egyúttal ellátja a táborvezető feladatait is. Délután kerékpározás, kirándulás, fürdés és más szabadidős tevékenységek, 3 fő kísérő, programszervező/szociális munkás jelenlétével. 3. SZET Szülői Eredményességi Tréning. A tevékenység célja a szülő-gyermek közötti kapcsolat minőségi megerősítése. A tevékenység célcsoportja az akcióterületen élő szülők. Tevékenység szakmai leírása: A képzés Gordon tréning módszerekkel dolgozik, amely a résztvevők aktív tanulására épül. Négy elemből áll: I. A szerkezet – tréneri magyarázatok (rövid elméletek) II. Aktív részvétel – páros, ill. kiscsoportos beszélgetések, szituáció-feldolgozások, kulcsélmények keresése, munkafüzeti feladatok. III. A folyamat – csoportviták, kétszemélyes beszélgetések, friss tapasztalatok a tanultak									

kapcsán. IV. Alkalmazás – egyéni és csoportmunka a tanult készségek begyakorlására; akciótervek készítése, otthoni gyakorlás.

4. Folyamatos szociális munka megteremtése. A tevékenység célja: Folyamatos támogatói oldal megteremtése. Tevékenység célcsoportja: Akcióterületen élők. Tevékenység szakmai leírása: A tevékenység keretében összesen 8 fő szociális munkás kerül bevonásra. A szociális munkások feladata **az egyéni fejlesztési terv** előkészítése, melynek összhangban kell lennie az infrastruktúrális fejlesztéssel. Figyelembe véve az önkormányzati bérlakások felújításakor a gyermekek iskolai tevékenységét.

Megvalósul a projektben résztvevő szociális munkát végzők és más szakmai közreműködők (egészségügyi szakalkalmazottak és a pszicho-dráma) kötelező szupervíziója is. **A szupervízió** elősegíti az intervenciós lehetőségek tudatosítását és támogatja a kapcsolatok, munkaköri rendszerek hatékony együttműködését. Segít leküzdeni a hivatásgyakorlás útjában álló akadályokat a résztvevők aktív közreműködésével. Ehhez felhasználja a lélektan, lelki gondozás, kommunikáció, szervezettefejlesztés elméleti és gyakorlati tapasztalatait. Személyiségfejlesztő módszer. A konkrét esetek feldolgozása fejleszti a reflexiós képességeket.

5. Képzések a foglalkoztatás elősegítésére. Munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok. A tevékenység célja: Önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése. Tevékenység célcsoportja: Az akcióterületen élő **aktív korú kényszeres munkanélküliek**. A tevékenység szakmai leírása: Akik nem rendelkeznek az általános iskola 7-8.osztályával, számukra, egyéni fejlesztési terv függvényében indítunk képzést a 8 általános iskolai végzettség megszerzése céljából. Cél, a bevont személyek közül minimum 30 fő szerezzék is meg a végzettséget. A megszerzett képzettségekre alapozva, a szociális munkások tevékenységébe beépülő mentorálás segítségével egyénenként, az egyéni fejlesztési tervbe is beillesztve képzési programokba juttatjuk a csoport résztvevőjét és a képzésre képes/affinitással rendelkező lakosságot. Majd ugyancsak a mentori és szociális munka módszereivel, eszközeivel, segítjük az állásinterjúkra felkészülését, munkába állását.

6. Pszicho-dráma. Cél: Törekvés a kora-gyermekkori, gyermekkori és formális oktatáson kívüli fejlesztésre. A gyermekek iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok. Tevékenység célja gyermekek fejlesztése a szociális beilleszkedés érdekében. Tevékenység célcsoportja akcióterületen élő 8-10 évesek. Tevékenység szakmai leírása: A gyermekpszicho-dráma olyan módszer, amely a gyermek spontaneitását, kreativitását támogatva a szabad játékban egy szimbolikus teret biztosít a gyermek számára, ahol egyéni érzéseit, tehetségét, értékeit segít kibontakozni és megerősíteni. A módszer alapvetően a gyermeki játék varázslatos öngyógyító erejét használja fel. A gyermek a játékban megjeleníti, „kijátssza” azokat az érzéseit, problémáit, amelyek számára lelki feszültséget okoznak. Itt nincs rossz teljesítmény, nincs rossz megoldás. A gyermek megtalálja a játékban a saját megoldását, amelyet majd a mindennapi életben is használni tud. Élményt élménnyel gyógyít, a gyerekek katarzist élnek meg. Része a közös mesealkotás. A gyerekek maguk választanak szerepeket, azt játsszanak, és úgy játsszanak, amit és ahogyan szeretnének. Ezért a pszicho-dramatikus játék a szociális érési folyamatot is elősegíti. A gyerekek a közös élményben megélik a szociális együvé tartozás, az alkalmazkodás, kölcsönösség érzését.

7. FET Fiatalok eredményességi tréningje. Törekvés a formális oktatáson kívüli kora-gyermekkori, gyermekkori fejlesztésre. A tevékenység célja: A hátrányos szociális és kulturális helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megakadályozása, a fiatalok integrációs esélyeinek növelése. A tevékenység célcsoportja: Az akcióterületen élő 11-12 évesek (5-6.osztályosok), a 13-14 évesek (7-8. osztályosok), a 15-18 évesek (középiskolások), utóbbiakat mintaadó, kortárs csoportként is bevonva. A tevékenység szakmai leírása: A tréning a gyermekek és a fiatalok aktív közreműködésére épül, ennek alapja a bizalomteli, oldott légkör megteremtése. A rövid instruktori magyarázatokat helyzetgyakorlatok követik, szerepjátékokkal, és a kapcsolati készségek élő modellálásával. Az egyes foglalkozásokon a gyermekek és fiatalok kiscsoportos (3-4 fő) és párban (2 fő) munkát is végeznek, hogy begyakorolják a megtanult készségeket. A tréningen tanultakat munkafüzet segíti tömör, szemléletes feladatokkal. Nehéz, gyakran előforduló konfliktus helyzeteket film részletek bemutatásával, és közös megbeszéléssel dolgozunk fel. Fontos és lényeges a tréningen használt egyszerű és szemléletes nyelvezet használata, mellyel elkerüljük a tannyelvi diszkriminációt. A szegényes szókincsű, nyelvi fejlődésben elmaradott gyermekeket jól segíti a trénerek gyógypedagógiai végzettsége is.

8. Egészségügyi programok. Cél: Törekvés az egészség fejlesztésére. Egészségügyi programok, hozzáférés biztosítása a preventív jellegű szolgáltatásokhoz. A tevékenység szakmai leírása: **Egészségügyi Hét** szervezése, melynek bázisát az **egészségügyi szűrések**, vizsgálatok, állapotfelmérések adják. Az egyes szűréseket előzetes bejelentkeztetéssel végeznék, elsősorban a lajosmizsei Egészségházban működő egészségügyi szolgáltatók, térítésmentesen. A **női egészségvédelemben** hangsúlyt kapna a nőgyógyászati rákszűrés és a mammográfiai mellrákszűrés. A **férfiaknak** szóló szűréseknél a PSA és a hozzá kapcsolódó urológiai rákszűrés érdemel kiemelt figyelmet. Mindenkinél fontos – többek között – a tüdőszűrés, a fogászati, szemészeti, bőrgyógyászati rákszűrés. Az **Egészségponton** vérnyomás-, koleszterin-, vércukor-, magasság-, testsúlymérés és testtömeg index számítás történik. A **gyermekeknek** szóló szűrések az egyes korcsoportok szerint alakulnak. A **terhes-gondozásban** kiemelt figyelmet fordítunk a kismamák egészséges életvitelére, az egészséges magzati fejlődésre a jó eséllyel születés érdekében. A tervezett **előadások**, **szakmai fórumok** ugyancsak az egészség megőrzésének fontosságát, az **egészséges életmód** (alkohol, drog, cigarettamentes élet) jelentőségét emelik ki. Kiemelt figyelmet fordítunk a **környezet-tisztaság** igényének a felkeltésére, a közterületek, önkormányzati területek hulladék mentesítésére, az összegyűjtött hulladék elszállítására, **utcafigyelők hálózatának** megszervezésére.

9. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása. A tevékenység célcsoportja az akcióterületen élők. A tevékenység szakmai leírása: Hatósági szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, ügyintézés elősegítése, jogi tanácsadás, adósságkezelési tanácsadás, adóbevallások elkészítése és más, a célcsoport egyes tagjainak különböző élethelyzetében előforduló hivatalos ügyekben levelezésének segítése.

10. Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását elősegítő program. A bűnmegelőzést, a közbiztonságot javító, szemléletformáló programok a rendőrség felkészült szakembereinek bevonásával. A tevékenység célcsoportja az akcióterületen élők. A tevékenység szakmai leírása: A prevenció feladatok közül az oktatás, felkészítés területén tudnak a hivatásos állomány tagjai segítséget nyújtani a fiatalok számára abban, hogy mind az áldozattá, mind az elkövetővé válást el tudják kerülni. Újszerű oktatói szemléletmóddal és tematikával, az élménypedagógia, drámapedagógia eszközeivel fejleszthetők a képességek, a készség szintű alkalmazás a bűnmegelőzésben. Fontos eleme lehet a rendőri feladatok bemutatása. Modulok: Szülői kompetencia fejlesztés, ovizsaru, serdülők, szakemberek- pedagógusok és idősök képzése.

Forrás: TOP-5.2.1-15-BK1 – Soft Pályázati adatlap (A továbbiakban a pályázatra való hivatkozás=Pályázat szerint=PSz)

	PSz	PSz	PSz	PSz	PSz	PSz	PSz	PSz	PSz	PSz
Amennyiben A Soft pályázat nem kezdődik el 2017-ben, a 3-11./ pont alatti tevékenységek megvalósulnak az Intézményünk tevékenységei/szakmai napok/programok keretében.										
Hírlap: Lajosmizsén és Felsőlajoson időszakosan megjelenő újság. Minden háztartás ingyen hozzájut.										
Ssz.	A probléma megfogalmazása	A probléma megoldását segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport Várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások (Humán+dologi)	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
3.	Egészségvédelem.	Speciális mozgás.	Speciális mozgást igénylő óvodások.	Egészség-ügyi Hét. 10.31.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Területi védőnők. Gyógytornász. Óvoda.	Védőnői nyilván-tartás	1 óvodai csoport.	Egészség-ügyi Hét értékelése.	Hírlap. Plakát.
4.	Egészségvédelem. Hepatitis A vírus elleni védekezés.	Helyes kézmosás megtanulása. Személyi higiéné fontosságáról tájékoztatás.	1-2.osztályos tanulók.	Egészség-ügyi Hét. 10.31.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Iskolavédőnő. Egészség-fejlesztők. Iskola.	Védőnői nyilván-tartás	Minden iskolás gyermek.	Egészség-ügyi Hét értékelése.	Hírlap. Plakát.
5.	Egészségvédelem. Szájhigiéné kultúra hiánya.	A fogmosás fontossága. A helyes fogmosás.	3-4.osztályos tanulók.	Egészség-ügyi Hét. 10.31.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Iskolavédőnő. Fogorvosok. Iskola.	Védőnői nyilván-tartás	Minden iskolás gyermek.	Egészség-ügyi Hét értékelése.	Hírlap. Plakát.
6.	Egészségvédelem.	Egészséges életmód kérdései, a helyes táplálkozás.	5. osztályos tanulók.	Egészség-ügyi Hét. 10.31.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők.	Védőnői nyilván-tartás.	Minden iskolás gyermek.	Egészség-ügyi Hét értékelése.	Hírlap. Plakát.
7.	Egészségvédelem.	Szexuális felvilágosítás.	6. osztályos tanulók.	Egészség-ügyi Hét. 10.31.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. Iskola.	Védőnői nyilván-tartás	Minden iskolás gyermek.	Egészség-ügyi Hét értékelése.	Hírlap. Plakát.
8.	Egészségvédelem.	Káros szenvedélyek (cigaretta, drog, alkohol...) nélküli élet.	7. osztályos tanulók.	Egészség-ügyi Hét. 10.31.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. Iskola. RÉV.	Védőnői nyilván-tartás	Minden iskolás gyermek.	Egészség-ügyi Hét értékelése.	Hírlap. Plakát.
9.	Egészségvédelem.	A mellrák kérdésköre.	8. osztályos tanulók.	Egészség-ügyi Hét. 10.31.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. MAZS Alapítvány. Isk.	Védőnői nyilván-tartás	Korosztályos lányok.	Egészség-ügyi Hét értékelése.	Hírlap. Plakát.
10.	Újfajta devianciák. Csavargás. Iskolakerülés. Magatartási problémák.	Sérelem nélküli konfliktuskezelés. Szabadidő eltöltés alternatívái. Csoportterápiás módszerek alkalmazása.	„Problémás” gyermekek 5-8.osztályig	06-07-08.hó	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	F.:Eczetes Erzsébet családsegítő. Partner: Iskola. RÉV.Szakorvos.	WINIKSZ programban Kliens forgalmi napló.	Min. 3 fő részvétele a csoport-munkában.	Kigyűjtés. Beszámoló írása.	Egyéni elbeszélgetés. Család. Osztályfőnök.

11.	Sturktúrált időtöltés nyári szünetben. A mozgás és a sport jelentősége.	Sport-és Szabadidő tábor. Mire tanít a sport? Tanulni és tanítani: Célokat állítani és küzdeni a megvalósulásáért.	Többségében hátrányos helyzetű gyermekek, elsősorban a 3-4-5-6.osztályos fiúk, lányok	06. hó-1 hét 07. hó-1 hét	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Minimális tábordíj. „Legyetek jók,ha tudtok!”Alapítvány támogatása, Magyarvíz Kft.támogatása. MIZSE KC Sportcentruma.	Családsegítők. Partner: Mizse KC.	Jelenléti ív.	20-20 fős csoport,összesen 2 turnusban.	Jelenléti ív. Beszámoló .	Plakát.Hírlap. Beszámoló. www.egeszseghazlm.hu Galéria menüpontja.
<i>A pályázatoktól függetlenül megvalósuló tevékenységek</i>										
Ssz.	A probléma megfogalmazása	A probléma megoldását segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport Várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások (Humán+dologi)	Felelős és együttműködő partnerek	Doku-mentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
12.	2016.évi Jogszabályi változások és az azt követő 1 év munkájának értékelése	Éves Szakmai Tanácskozás	40 fő	02.28.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Megrendelés szerint. Felkért előadók.	Családsegítők. Jelzőrendszeri tagok.	Jelenléti ív. Előadás prezentáció	Egységes jogalkalmazás.	Önk.Kt. és Bizottságai. Szakmaközi megbeszél	Meghívó. www.egeszseghazlm.hu honlap Galéria Hírlap Petőfi Népe
13.	Jelzőrendszeri tagok folyamatos együttműködésének és információ-áramlásának biztosítása.	Szakmaközi megbeszélések	15 fő	Április. Május. Augusztus. Szeptember. Október. November.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Dr. Faragó Viktor családsegítő. Jelzőrendszeri Tagok.	Jelenléti ív.	Krizishelyzetek észlelése, felismerése, jelzése. Aktuális problémák, teendők megbeszélése.	Beszámoló	Meghívó.
14.	Hatékony jelzőrendszeri működés	Jelzőrendszeri Gyermekvédelmi Tájékoztató.	50 fő	április 2.	Fekete István Sportiskolai Általános Iskola.	Tálos Attila Járási Jelzőrendszeri	Jelenléti ív.	Pedagógusok, házi gyermekor	Beszámoló	Személyes egyeztetések.

	elősegítése.					Tanácsadó.		vosok megj		
15.	Alacsony környezet-tisztasági kultúra.	Köztisztasági akciók. Szemétgyűjtés. Konténer kihelyezése. Csótányirtás. Rágcsálóirtás. Köztisztasági fórum.	Roma szegregált terület lakossága.	I. Félév	Lajosmizse Város Önkormányzata. Roma Nemzetiségi Önkormányzat.	Megvalósításért felelős és költségviselő: Önkormányzatok Tájékoztatás: Családsegítők Fórum: Területi védőnők	Számlák Jelenléti ív.	Köz-területek hulladék-mentesítés Szelektív zsák használata	Adat-gyűjtés.	Képviselő-testületi és bizottsági ülések. Szakmaközi megbeszélés..
16.	Munkahely és megfelelő jövedelem hiánya	„Állásinfó” információs adatbázis működtetése, térségi üres állásokról információ nyújtása, önéletrajzok, motivációs levelek írása.	Munkanélküliek. 100 fő	12.31.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Szolgáltatvezető, Családsegítők. Partner: BKKM Kormányhivatal Munkaügyi szerveivel együttműködés.	WINIKSZ programban Kliens forgalmi napló.	Min. 10 fő munkába állása.	Kigyűjtés. Beszámoló írása.	Hirdetmények www.egeszseghazlm.hu honlap Állásinfó menüje
17.	Munkahely és megfelelő jövedelem hiánya, munkahelymegtartás	Finanszírozott képzésekről tájékoztatás adása.	Munkanélküliek. Foglalkoztatottak. 50 fő	12.31.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Szolgáltatvezető, Családsegítők. Partner: BKKM Kormányhivatal Munkaügyi szervei, Máltai Szeretetszolgálat	WINIKSZ programban Kliens forgalmi napló.	Min. 10 fő képzésben részvétele.	Kigyűjtés. Beszámoló írása.	Hirdetmények www.egeszseghazlm.hu honlap Állásinfó menüje
18.	Információ hiány.	Tájékoztatás, szolgáltatásokhoz hozzáférés segítése. Jogi segítségnyújtás.	Klienskör. 70 fő.	05.08.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	Családsegítők. INNO Régió Alapítvány Pécs Képviselő:Hoppa Máté	Jelenléti ív.	70 fő részére jogi segítségnyújtás.	Szakma-közi meg-beszélés Beszámoló	Hirdetmények www.egeszseghazlm.hu honlap
19.	Időseket érintő ellátatlanság és krízishelyzet felismerés.	Idős-team működtetés krízishelyzet elhárítására. Idősek mobilizálását adó gyógyászati segédeszközökhöz hozzájutás segítése. Ügyintézés.	Idősek.	Folyamatos.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Házi orvosok.	Családsegítők és Gondozási részleg szociális munkásai. Társintézmények	Gondozási naplók.	krízishelyzet kialakulásának megelőzése.	Beszámoló k.	Egyén, Család.

19.	Krizishelyzet megelőzése. Egyének, családok támogatása a családsegítés „hagyományos” mód-szereivel.	Tartós élelmiszer, ruha, gyógyszer, bútor, szg, könyv, tanszer, iskolatáska, babakocsi, kerékpár, gyógyászati segédeszköz, ágynemű, takaró, hálósák ...és egyéb szükségleti tárgyakhoz hozzájutás segítése.	Hátrányos helyzetű családok.	Szükség szerint, egész évben.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Helyi, hazai és külföldi (Hilswerk Segélyszervezet) magán-személy adományai. Pályázatok. Facebook szerveződések. Fenntartó, „Legyetek Jók,ha tudtok!” Alapítvány, Magyarvíz Kft.és más szponzorok támogatásai.	Családsegítők. Partnerek: jelzőrendszeri tagok.	Forgalmi napló. Adományok nyilvántartá-sa. Pályázati dokumentá-ciók.	300 család támogatá-sa.	Beszámoló	Egyéni megbeszélés, levelezés. Szerződések. Ha lehetséges felhívás, hirdetések. Hírlap.
20.	Krizishelyzet megelőzése.	Téli tüzelő biztosításában segítségnyújtás. Télen meleg ruha, takaró, ágynemű hozzájutásában segítségnyújtás. Deponálás, raktározás a kijelölt helyen.	Betegek, alacsony jövedelmű egyének, családok, hajléktalanok.	Téli időszak.	Intézményi, és Lm.Önkormányzati személyi és tárgyi feltételek. Közhazsnú foglalkoztatottak bevonása, traktor,fűrész...és más eszközök használata. Tűzoltóság bevonása	Fakivágásért felelősök: Önk.Közhazsnú s parkos csoport, Tűzoltóság. Elosztásért felelős: Családse-gítők.	Nyilvántartá sok felfektetése.	200 esetben segítség nyújtása.	Beszámoló	Lakossági felhívás. Kt. döntés. Támogatási szerződés. Hirdetmény. Face-book. Honlap. Hírlap.
21.	Értékek közvetítése.	Luca Napi Gyermek Karácsonyi Ünnepszég – Cipős doboz akció. Gyermeknek játék, édesség, meleg ruha, lábbeli...ajándékként átadása.	Hátrányos helyzetű családok gyermekei.	12.13.	Ua. 19. pontnál.	Családsegítők. Partnerek: jelzőrendszeri tagok.	Névsor. Fotók.	300 gyermek	Szakma-közi meg-beszélés. Beszámoló	Felhívás. Face-book. Honlap.

Adatlap Járási Intézkedési Tervhez

Család- és gyermekjóléti szolgálat neve, címe:

Lajosmizse Város Önkormányzata
Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
6050 Lajosmizse, Dózsa György út 104-106. szám

Az adatlapot kitöltő neve, beosztása:

Józsáné Dr. Kiss Irén Intézményvezető és Dr. Faragó Viktor családsegítő.

A szolgáltatás során tapasztalt - jelzést nem igénylő - problémák:

Magatartási problémák, oktatási problémák pl.: iskolai hiányzások, nevelési problémák, higiénés problémák pl.: gyermek elhanyagolt vagy nem megfelelő ruházata, életvezetési problémák pl.: hajléktalanoknál, szenvedélybetegség, párkapcsolati problémák, belföldi jogsegélynyújtás pl.: Magyar Államkincstár megkeresésére a családi pótlék hatálya alá tartozó ügyekben.

Esetmegbeszélések, esetkonferenciák tapasztalatai 2016. évre vonatkozólag:

2016.01.01-től, a törvényi változások okán nagyon sok esetkonferenciát tartottunk. Az esetkonferenciák és az esetmegbeszélések gyakoribbá válása megkönnyíti a javaslatot a védelembe vételre, az ideiglenes hatályú elhelyezésre és a nevelésbe vételre. Az esetkonferenciák az első védelembe vételi tárgyaláshoz és a védelembe vételi felülvizsgálatokhoz nagyon hasznosak, mert a családi és a gyermekvédelmi problémák több szakmai szempontból, jobban a felszínre kerülnek, a vélemények jobban kifejezésre jutnak és mindezek eredményeképpen megfelelő alapokat adnak adott ügyben a javaslatok megtételére, a ügyben hozandó döntésre.

Javaslatok, kezdeményezések (a helyi problémákat tekintve) 2017. évre vonatkozólag:

Lsd. Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv 1-21 sorait.

Javaslatok hatékonyabb együttműködésre 2017. évre vonatkozólag:

- A Kecskeméti ESZII Család-és Gyermekjóléti Központ Munkatársaival/Esetmenedzsereivel **közös családlátogatások** gyakoribbá tétele, mivel ezek nagyon hatásosak és hatékonyak voltak 2016-ban is.
- Bizonyos időközönként **rendszeres szakmai konzultációk** a Család- és Gyermekjóléti Központ Munkatársaival az egyes esetekről. E közös konzultációk, szakmai team munkák sokat segítenek az egyének, családok ügyeinek vitelében, amelyekre a jövőben is alapozni szeretnénk.
- Közös stratégia kialakítása a **szakemberek** pótlására. Komoly gondot okoz a távozó munkatársak pótlása, új jelentkező hiányában. E tekintetben a beiskolázások, képzések segíthetnek, vagy pénzügyi alapok létrehozása. Az új munkatársak betanításában történő segítségnyújtás is fontos lenne, különösen az egységes jogalkalmazás, szakmai munkák érdekében.
- **Szupervízió** tartására közös megoldások kialakítása.

Lajosmizse, 2017. 03. 29.

Tisztelettel:

Dr. Faragó Viktor
családsegítő

Józsáné Dr. Kiss Irén
intézményvezető

**3.b)A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról**
(Készítette: Hajas János pártfogó felügyelő)

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztálya az észlelő-jelző rendszer tagja. A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat valamint az Igazságügyi Osztály munkája több ponton szorosan összekapcsolódik. Az együttműködés főként a környezettanulmányok készítésében és a pártfogó felügyelet végrehajtásában nyilvánul meg.

A bűncselekményt elkövető fiatakorúak esetében a rendőrségi megkeresést követően, környezettanulmányt készítünk. Ilyenkor a Gyermekjóléti Szolgálattól információt kérünk a fiatakorúról a környezettanulmány elkészítéséhez.

2016 évben Lajosmizsén fiatakorú bűnelkövetők ügyében összesen 2 db. környezettanulmányt készítettem el, mely során megkerestem az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársait. Ez a szám meglepően alacsony. A két környezettanulmány azt bizonyítja, hogy Lajosmizse városában jól működik a megelőzés és a „látható rendőri jelenlét” ami elriasztja a fiatakorúakat a bűncselekmények elkövetésétől. Tekintettel arra, hogy mindösszesen két alkalommal nyílt lehetőségem fiatakorúak ügyében eljárni a településen, ezért a lajosmizsei gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezőkre, családon belüli helyzetükre, veszélyeztetettségükre jellemző faktorokra nem tudok következtetni és konzekvenciákat levonni.

Mindkét fiatakorú kisebb értékre elkövetett lopás vétsége miatt került a rendőrség látókörébe. Tettüket nem magányosan, hanem már 18. életévüket betöltött fiatalokhoz csapódva követték el. Az egyik fiatakorú tanyán, míg a másik a város központjához közel él.

Mindkét fiatal a településen követte el cselekményét. Ismerik egymást, de nem egy baráti társaságba járnak. Tettüket nem együtt követték el. A nyomozati szakasz lezárult, szankcióról még nem tudok.

A megváltozott jogszabályok és gyermekvédelmi rendszer átalakítása következtében 2015. január 01. napjától a Járási Gyámhivatal által történő megkeresést követően is Szolgálatunk készíti el a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányokat a gyermekkorú és fiatakorúak vonatkozásában is. Ilyen felkérésre 2015. évben két esetben került sor, míg 2016. évben nem került sor felkérésre.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány elsődleges funkciója a gyámhatóság megelőző pártfogásról szóló döntésének megalapozása. A megelőző pártfogás a gyermek- és fiatakorú bűnözés kezelésének preventív jellegű, gyermekvédelmi eszköze, célja a gyermekkorúak és fiatakorúak kriminális veszélyeztetettségének csökkentése, a bűnmegelőzési célzatú, korai beavatkozás érvényesítése. A megelőző pártfogáshoz kapcsolódóan a pártfogó felügyelők feladata a kriminális veszélyeztetettség szintjének felmérése és a veszélyeztetettséget csökkentő beavatkozásokra történő javaslattétel. Ennek eszköze a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány.

Fentiek miatt e dátumtól kezdődően még szorosabbá tettük az eddig is jól működő és szoros munkakapcsolatot, munkavégzést. A szakembereknek együtt kell gondolkodni, dolgozni az eredmény elérése érdekében.

A Pártfogó felügyelet alatt álló fiatakorúak esetében is beszerezzük a szolgálattól a szükséges információkat, és együttműködünk a pártfogó felügyelet eredményes végrehajtása érdekében.

Szoros együttműködésre van szükség abban az esetben is, amikor az elrendelő hatóság külön magatartási szabályként előírja a pártfogolt részére a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával való kapcsolattartást, együttműködést. (2015 és 2016 évben ilyen eset nem érkezett.)

2015. január 01. napjától kezdődően e területen is kibővült a közös feladataink köre a megelőző pártfogás elrendelésével, végrehajtásának előkészítésével.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányban a pártfogó felügyelőnek egy háromfokú skálán kell értékelnie a gyermekkorú, illetve a fiatakorú kriminális veszélyeztetettségének szintjét. Ha

a pártfogó felügyelő által készített kockázatértékelés alapján a gyermekkorú, illetve a fiatalok bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége magas fokú, a megelőző pártfogás elrendelése kötelező. Ha a kockázatértékelés alapján a veszélyeztetettség közepes fokú, a gyámhatóság mérlegeli a megelőző pártfogás elrendelését. Mindebből az következik, hogy míg korábban a környezettanulmány elsődleges célja az ügyészi/bírósági döntés elősegítése, a bűnelkövető személyére vonatkozó információk nyújtása volt, addig a megelőző pártfogással összefüggésben a pártfogó felügyelőnek döntést kell hoznia arról, hogy szükségesnek tartja-e a megelőző pártfogás elrendelését, hiszen a veszélyeztetettség magas szintjének megállapítása a megelőző pártfogás kötelező elrendelését vonja maga után. A veszélyeztetettség közepes foka esetében a gyámhatóság döntéshozatala során figyelembe veszi a gyermekjóléti szolgálat javaslatát, a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmét, illetve az eset összes körülményeit.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány másik fontos funkciója a megelőző pártfogás keretében érvényesíthető beavatkozások meghatározása. A megelőző pártfogás kötelező tartalmi eleme a megelőző pártfogó felügyelővel való kapcsolattartás. A gyámhatóság a Gyvt. alapján kötelezi a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, a megelőző pártfogó felügyelővel az általa meghatározott időközönként történő személyes találkozásra. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 91/M.§ -a szerint a személyes találkozásra legalább havi egy alkalommal sor kell kerülnie.

A gyámhatóság a kapcsolattartáson kívül a pártfogó felügyelői szolgálat, illetve a gyermekjóléti szolgálat javaslata alapján magatartási szabályokat is megállapíthat.

A beavatkozásoknak a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányban beazonosított kockázatok és szükségletek kezelésére kell irányulnia. A megelőző pártfogás komplex jellegéből adódik azonban, hogy a megállapított kockázatok és szükségletek kezelése a gyermekjóléti szolgálattal közösen, illetve megosztva történik. Egyes kockázati tényezők kezelése tehát a pártfogó felügyelő kompetenciájába, más tényezők, szükségletek kezelése a családgondozó kompetenciájába tartozik.

A fent leírt közös munka sikeréhez nagyban hozzájárul Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatala is, hiszen térítésmentesen biztosít havi egy alkalommal egy irodát, ahol a pártfogó felügyelet alatt álló bűnelkövetők tehetnek eleget a jelentkezési és beszámolási kötelezettségüknek az oda utazó pártfogó felügyelő előtt. De szintén a pártfogó felügyelői munka eredményességét növeli a Hivatal munkatársainak áldozatos munkája, melyet a közérdekű munkára ítélt elítéltek büntetésének végrehajtása során tesznek, amiért köszönettel tartozunk Önöknek.

3.c) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységről:

Készítették: Kocsis Györgyné óvodavezető,

Heczendorferné Deák Ágnes gyermekvédelmi felelős

„Akkor jó a világ, ha jó benne gyermeknek lenni”

(Véghelyi Balázs)

1. A GYERMEKI JOGOK ÉRVÉNYESÜLÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSA A JOGSZABÁLYOK TÜKRÉBEN

A gyermeki jogok elválaszthatatlanok az emberi jogoktól. A gyermekeket is megilletik az alapvető jogok, joguk van a testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

A gyermekvédelem nemzetközi és hazai jogszabályai

Az emberi és gyermeki jogokat meghatározó nemzetközi dokumentumok sorában az 1948-ban elfogadott ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában rögzítik a gyermekek boldogsághoz, tanuláshoz, játékhoz való jogát.

1959. november 20-án fogadta el az ENSZ Közgyűlése a Gyermekek jogairól szóló nyilatkozatot. Ez a nyilatkozat már több konkrét gyermeki jogot is tartalmaz (például a névhez, az állampolgársághoz, az ingyenes alapfokú oktatáshoz való jog.)

Az **ENSZ Gyermekek jogairól szóló egyezménye 1989. november 20-án** született meg New Yorkban. A világ országainak akkori vezetői soha nem látott egyetértésben írták alá. Mára a világ 193 államában hatályos. A Gyermekjogi Egyezmény szerint a gyermekeket megilleti a különleges segítséghez és támogatáshoz való jog. Egyik legfontosabb tétele a gyermek mindenek felett álló érdeke.

Magyarország az 1991. évi LXIV. törvénnyel hirdette ki a Gyermekjogi Egyezményt.

1993 óta hatályos mind az 54 cikk, például az oktatáshoz való jog, a véleménynyilvánítás szabadsága, a bántalmazástól való védelem joga.

1997-ben készült a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló XXXI. törvény.

2010-ben született az **Európa Tanács Gyermekbarát igazságszolgáltatásról szóló iránymutatása**, ennek megfelelően Magyarországon is megtörtént a polgári eljárási, a büntetőeljárási és a közigazgatási szabályok módosítása. Így gyermekek eljárásokban való részvétele „gyermekbarátabbá” vált.

A gyermek védelme és a gyermeki jogok hazai védelme szempontjából meghatározó jelentőségű **Magyarország Alaptörvénye.**

Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése szerint: Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

A XVI. Cikk (1) bekezdése szerint: (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

Ennek megfelelően elsősorban a gyermek szülei, családja, azt követően az állam és végül a társadalom köteles biztosítani a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket.

Magyarországon kiemelt figyelmet kap az ombudsman munkájában a gyermeki jogok biztosítása.

2008-tól gyermekjogi honlapot is működtet (www.gyermekjogok.ajbh.hu)

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (Gyvt.) meghatározza:

- A gyermekek és szülei alapvető jogait és kötelezettségeit, e jogok védelmét,
- A gyermekek védelmének rendszerét – ellátásokat és hatósági intézkedéseket,

- Az állami és önkormányzati gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokat,
- A gyermekvédelmi és a gyámügyi igazgatás szervezetét és főbb szabályait,
- Az adatvédelmi rendelkezéseket.

A Gyvt.-t az egymásra épülő gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás jellemzi, mely a családi nevelés elsődlegességét tartja szem előtt.

A Gyvt. Végrehajtására szolgáló jogszabályok határozzák meg a gyermekjóléti alapellátást és a gyermekvédelmi szakellátást biztosító intézmények, valamint a gyermeki jogok érvényre juttatása érdekében az ellátórendszerben dolgozó szakemberek konkrét feladatait is.

A Gyvt. 2. és 17. §-a részletesen meghatározzák, **milyen szereplők járnak el** törvényi felhatalmazásuk alapján a gyermekek védelmében.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak együttműködése, az óvoda szerepe

A Gyvt. 17. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt köznevelési intézmények részéről a közreműködő természetes és jogi személyek azok, akik a család és a szűkebb lakóhelyi, munkahelyi közösségek mellett a legnagyobb rálátással rendelkeznek egy gyermek és a családja helyzetéről.

Az óvoda tekintetében nagyon fontos a tudatosítás, hogy mindenki saját hatáskörében felelős a rá bízott gyermekek védelméért.

A 2011 évi CXCV. törvény a köznevelésről 8 § (1)-(2) bekezdése szabályozza, a gyermek óvodai nevelésben való részvételét.

A gyermekkel foglalkozó dolgozók fontos szereplővé válhatnak egy-egy konkrét esetben, hiszen ha többször, nagyobb intenzitással kell foglalkozniuk egy családdal, akkor ott feltételezhetően a „szokásosnál” nagyobb probléma lehet.

Az észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének folyamata:

- **Megelőzés** – kellő körültekintéssel a gyermek/család segítése.
- **Gyanú esetén jelzés** – nagyon fontos lépés, a jelzéstevőnek nem kell mérlegelni, hogy milyen súlyú a veszélyeztetettség.
- **Cselekvés** – problémák feltárása: a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó feltárja a problémát, azokra megoldásokat dolgoz ki. Indokolt esetben kezdeményezi a hatósági intézkedéseket. A család- és gyermekjóléti szolgálat megoldási javaslatait cselekvési tervben rögzíti határidők megadásával, ebbe bevonja a jelzőrendszer azon tagjait, akik érintettek az adott gyermek ügyében.
- **Visszajelzés az intézkedésekről** a jelzőrendszer aktivált tagjainak – az összes információ birtokában itt méri fel a veszélyeztetettség mértékét.
- **Utánkövetés** – szükség esetén gyermekvédelmi intézkedés fenntartása, meghosszabbítása vagy megszüntetése.

A jelzés célja, hogy felhívja a figyelmet a gyermek körül adódó nem megfelelő körülményekre (elhanyagolás, bántalmazás, nem megfelelő nevelés)

A megelőző intézkedés célja, hogy mérsékelje a gyermeket ért káros családi hatásokat.

Amennyiben hosszan elhúzódó, ismétlődő vagy súlyosabb problémáról van szó, akkor szélesebb körű beavatkozásra van szükség. Ennek jeleit a gyermekkel napi kapcsolatban állók észlelhetik. Együtt kell működniük a gyermekjóléti intézmények és szolgáltatók szereplőivel. Minden kollégának elengedhetetlen szerepe van a jelzőrendszer hatékony működésében.

Adatkezelés, titoktartási kötelezettség alóli mentesség

Legjellemzőbb dilemma az óvodapedagógusoknál és minden óvodai dolgozónál, hogy mekkora védelmet vagy éppen akadályt jelentenek az adatvédelmi szempontok és az ebből fakadó titoktartási kötelezettség.

Itt kell nyomatékosan felhívni a figyelmet:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 17. § (2) bekezdése szerint a jelzőrendszer tagjai kötelesek a gyermek veszélyeztetettsége esetén élni a jelzéssel a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó központnál, továbbá kötelesek a hatóságokat

értesíteni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy más veszélyeztető ok fennállásakor.

A Gyvt. 135-136/A §-a alapján a jelzőrendszeri tagoknak az adatkezelésre, *beleértve a törvényben meghatározott szervnek, hatóságnak való továbbítást*, kifejezetten felhatalmazást adnak. 2014. március 15-étől lényeges szabályozást vezettek be a Gyvt. 17. § (2a.) és a 130/A § (2) bekezdése értelmében. **Az új szabályozással a cél a jelzőrendszer hatékonyabb működése és a jelzést adók védelme volt.** A gyakorlati tapasztalatok azt mutatták, hogy a jelzés sokszor a család retorziójától való félelem miatt maradt el.

A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyermekvédelem olyan tevékenységek és intézmények együttese, amelyek a gyermeki jogok védelmét, a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, családban történő nevelését, a veszélyeztetettség megelőzését, illetve megszűnését és a már kiemelt gyermeknek a családba történő visszahelyezését célozza.

Ez azt jelenti, hogy minden gyermekre kiterjed, a teljes óvodai életet áthatja, állandóan jelen van.

Az intézményen belül **a gyermekvédelem célja:**

- Elsődleges a felmérés, a problémahelyzet regisztrálása, a prevenció;
- Az ellátott speciális szükségletű gyermekcsoport sajátos, komplex problémarendszerének felismerése és kezelése;
- A fogyatékosság tényének feldolgozásában segítségnyújtás a családnak;
- Együttműködés a gyermek problémájának megoldásában segítő más szakemberekkel a gyermek harmonikus személyiségfejlődése érdekében.

2. GYERMEKLÉTSZÁM ADATOK

Székhely intézmény és tagintézmény óvodai férőhelyeinek száma a 2015/2016-os nevelési évben illetve a 2016/2017-es nevelési évben: 441 fő

- Székhely intézmény 275 fő
- Rákóczi utcai tagintézmény 50 fő
- Szent Lajos utcai tagintézmény 66 fő
- Felsőlajosi tagintézmény 50 fő
- Bölcsődei intézményegység 24 fő

Gyermeklétszám adatok Lajosmizse és Felsőlajos vonatkozásában

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2015/2016.	431	18	150	6
2016/2017.	428	18	66	10

Székhely Óvoda (Lajosmizse, Attila u. 6.)

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2015/2016.	276	11	104	4
2016/2017.	260	11	49	7

Rákóczi utcai Tagintézmény (Lajosmizse, Rákóczi u. 30.)

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2015/2016.	51	2	13	0
2016/2017.	49	2	9	0

Szent Lajos utcai Tagintézmény (Lajosmizse, Szent Lajos u. 19.)

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2015/2016.	62	3	29	1
2016/2017.	62	3	8	3

Felsőljajosi Tagintézmény (Felsőlajos, Óvoda u. 2.)

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2015/2016.	42	2	4	1
2016/2017.	57	2	0	0

2016. december 31-ig a székhely és óvodai tagintézményekbe 2 fő kisgyermek érkezett.

2017. január 01.-től - 2017. április hónapig 9 gyermek iratkozott be óvodánkba.

Szakértői Bizottság és a Nevelési Tanácsadó által vizsgált gyermekek

A Nevelési Tanácsadó által vizsgált gyermekek száma 2015/2016-os nevelési évben 70 fő volt, illetve Szakértői Bizottság által vizsgált gyermekek száma 16 fő.

A Nevelési Tanácsadó által vizsgált gyermekek száma 2016/2017-es nevelési év április hónapjáig 29 fő, illetve Szakértői Bizottság által vizsgált gyermekek száma 23 fő

Tanköteles korú gyermekek létszáma

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvodában tanköteles korú gyermekek száma a 2015/2016-os nevelési évben Lajosmizsén: 150 fő. Ebből 115 fő 2016 szeptemberétől iskolát kezdett. Tanköteles korú gyermek száma Felsőljajosi tagintézményünkben 21 fő, ebből iskolát kezdett 12 fő. Az óvodában maradó gyermekek szülő, Nevelési Tanácsadó és a Szakértői bizottság javaslata alapján maradnak intézményünkben.

A 2016/2017-es nevelési évben tanköteles korú gyermekek száma Lajosmizsén 137 fő, ebből 2017 szeptemberétől iskolás 101 fő lesz.

Tanköteles korú gyermek száma Felsőlajosi tagintézményünkben 28 fő, ebből iskolát kezdett 16 fő.

Gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

2015-ös októberi statisztika alapján gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

Meserét Óvoda székhely (Attila u. 6.)	104 fő
Meserét Óvoda Rákóczi u. Tagintézmény (Rákóczi u. 30.)	13 fő
Meserét Óvoda Szent L. u. Tagintézmény (Szent L. u. 19.)	29 fő
Meserét Óvoda Felsőlajosi Tagintézmény (Felsőlajos, Óvoda u. 2.)	4 fő
MINDÖSSZESEN	150 fő

2016-os októberi statisztika alapján gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

Meserét Óvoda székhely (Attila u. 6.)	89 fő
Meserét Óvoda Rákóczi u. Tagintézmény (Rákóczi u. 30.)	11 fő
Meserét Óvoda Szent L. u. Tagintézmény (Szent L. u. 19.)	16 fő
Meserét Óvoda Felsőlajosi Tagintézmény (Felsőlajos, Óvoda u. 2.)	4 fő
MINDÖSSZESEN	120 fő

3. A VESZÉLYEZTETETTSÉG ÉS A HÁTRÁNYOS HELYZET KIALAKULÁSÁNAK OKAI, GYERMEKVÉDELMI MUNKA CÉLJA

A veszélyeztetettség és hátrányos helyzet kialakulásának okai:

- munkanélküliség
- alkoholizmus
- szülői inkompetencia
- szülői agresszió
- alul iskolázottság
- pszichés és fiziológiai elhanyagolás mind a szülő, mind a gyermek esetében.

Az elsődleges jelző probléma esetén a gyermekvédelmi felelős felé az óvodapedagógus. A gyermekvédelmi munka elsődleges koordinátora a gyermekvédelmi felelős.

A veszélyeztetettség leggyakoribb tünetei a gyermekeknél:

- kommunikációs zavarok
- érzelmi-, értelmi lemaradás
- súlyos magatartás zavarok
- fáradékonyság
- mozgáskoordinációs problémák
- testi elhanyagolás
- alultápláltság
- érzelmi diszszonanciák
- túlfokozott agresszió
- zárkózottság
- a közösségben való élés képtelensége.

A gyermekvédelmi munka céljai

- Általános prevenciós tevékenységek az intézményt körülvevő szociális társadalmi környezet függvényében.

- A hátrányos helyzetű gyermekek felmérése, felzárkóztatása.
- A veszélyeztetett gyermekek feltárása, típusának mérlegelése, ez alapján, pedig a további teendők kidolgozása.
- Problémák feltárása, kezelése, megoldásokra való törekvés a gyermeki jogok érvényesítésének érdekében.
- A másság elfogadása, elfogadtatása másokkal is.
- A gyermekek testi- lelki egészségének megóvása, a családi nevelést kiegészítve.

Óvodapedagógusok feladatai:

- A prevenciós program keretein belül a gyermeki-szülői jogok megismertetése, illetve érvényesítése az óvodában.
- A családok helyzetének tapintatos feltárása.
- Bizalommal teli kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
- Biztonságos, nyitott óvodai környezet kialakítása.
- Rendszeres kapcsolattartás az érintett gyermeke szüleivel.
- A támogató, segítő szervezetekkel és intézményekkel a gyermekvédelmi felelősön keresztül tervszerű, folyamatos és rendszeres kapcsolattartás.
- Gyors, pontos, szakszerű ügyintézés; szükség esetén külső segítség biztosítása.
- Családlátogatás, visszatérő családlátogatás a gyermekvédelmi felelős, az óvodapedagógusok, vagy a vezető óvónővel együtt.

Gyermekvédelmi felelős feladatai:

- Képviseli az intézményben a gyermek és ifjúságvédelmi szempontokat
- Szervezi, irányítja a gyermekvédelmi feladatokat
- Feladata a családdal pedagógussal együtt működve, hogy kiküszöbölje, a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, megvédje őket testi, lelki, erkölcsi károsodástól
- Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel és a családdal kapcsolatos intézkedéseket és azok eredményességét, ezt a feladatot a csoport óvónőivel végzi
- Folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel és megszüntetés okait
- Segíti az óvónőket a gyermekeknél felmerülő problémák megoldásában
- Szükség esetén családlátogatásokat végez az óvónőkkel együtt
- Javaslatokat tesz a különböző segélyezési formákra
- Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében
- Havonta részt vesz a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett eszmegbeszélő értekezleteken

Általános szervezési feladatok

- A hátrányos, halmozottan hátrányos, illetve veszélyeztetett gyermekek óvodai felvételének megszervezése, előzetes környezettanulmány elkészítése.
- A gyermekek rendszeres óvodába járásának ellenőrzése.
- A nevelőtestület, a gyermekvédelmi felelős feladatainak megjelölése.
- Családlátogatások alkalmával meggyőződés a hiányzások okairól, ezek megszüntetése.
- Szülők fokozottabb ösztönzése az óvodai szülői értekezleteken, rendezvényeken, való részvételen.
- A szülők segítése az eredményesebb szülői szerep betöltéséhez.
- Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, fokozottabb együttműködés kialakítása a nevelőmunkában.
- A veszélyeztetett, hátrányos-, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásának szem előtt tartása minden csoportban.
- Együttműködés a Család- és Gyermekjóléti illetve a Védőnői Szolgálattal.
- Egyéni tehetséggondozás.

- Javaslat a védelembe vételre.

Tevékenységsformáink

- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Családlátogatás, visszatérő családlátogatás
- Nyílt nap
- Közös kirándulások szervezése
- Fejlesztő, felzárkóztató programok (logopédia, fejlesztőpedagógia, gyógytorna)

4. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT FELÉ TETT JELZÉSEK, ESETMEGBESZÉLÉSEK

Felmerülő eseteink:

- *gyermek testi higiéniájának elhanyagolása / 4 eset /*

A gyermekek hajában rendszeresen serkét, élő tetűt találtunk.

Megtett intézkedések: a gyermek hajának azonnali lekezelése, a szülő értesítése, figyelmének felhívása a probléma kezelésére, megoldására. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A gyermek ruházata piszkos, elhanyagolt, nincs rendszeresen fürdetve, testszaga elviselhetetlen. Megtett intézkedések: szülő figyelmének felhívása a problémára, megbeszélés mit-hogyan kell tenni/ rendszeres ruhamosás, napi fürdetése a gyermeknek, körmök heti ápolása /, jelzés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

- *szülői együttműködés hiánya / 2 eset /*

A gyermekek felnőtt felügyelet nélkül jöttek óvodába, senki nem kísérte be őket az óvodába. Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása a problémára, annak rendkívüli veszélyességére, jelzés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A tanköteles korú gyermeket a szülő nem vitte el a Szakértői Bizottság vizsgálatára. Megtett intézkedések: a Nevelési Tanácsadó szakemberével együtt a szülő figyelmének felhívása arra, hogy a vizsgálat nélkül a gyermek nem kaphatja meg a szükséges fejlesztő foglalkozásokat, jelzés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

- *rendszeretlen óvodába járás / 6 eset /*

A gyermekek- bár hiányzásuk igazolt- nagyon sokat hiányoznak az óvodai nevelésből. Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása az óvodai nevelés fontosságára, jelzés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

- *nem az évszaknak megfelelő, hiányos a gyermekek ruházata / 1 eset /*

A gyermeknek hiányzik az alapvető, évszaknak, időjárásnak megfelelő ruházata (sapka, sál), nincs az óvodában váltóruhája, pizsamája, tornafelszerelése.

Megtett intézkedések: a gyermek óvodai tartózkodása idején megpróbáltuk a hiányzó, évszaknak megfelelő ruhákkal pótolni a nem megfelelőket. A szülő figyelmének felhívása az évszaknak megfelelő, réteges öltöztetésre. Óvodai ruhagyűjtés megszervezése, hogy ilyen esetekben tudjunk ruházatot biztosítani a rászoruló gyermekeknek. Jelzés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé. Kapcsolat felvétele a CKÖ-vel.

4 alkalommal vettünk részt esetkonferencián:

- *1. esetkonferencia témája:* a védelembe vett gyermekek a szülőktől külön házban, a legnagyobb testvér felügyelete alatt, minimális étellel, szülői felügyelet nélkül vannak otthon. Az édesanya, miután ismertették vele az oktatási intézmények pedagógiai jellemzését, illetve a felmerülő problémákat, mindennel egyetértett. A Család-, és Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekeket még aznap este ID- behelyezte. Egy gyermek kivételével viszont másnap-férőhely hiányra hivatkozva – visszavitte a szülőkhöz.

- *2. esetkonferencia témája:* a védelemben vétel fennállásának szükségességét vizsgáltuk meg. Mivel a szülők el tudtak költözni a régi lakóhelyükről, és jelentős javulást tapasztaltak az oktatási intézmények a korábbi problémák terén, minimális további előírt feladattal a védelemben vétel megszüntetését, és a család alapellátásban történő gondozását javasoltuk.
- *3. esetkonferencia témája:* válófélben lévő szülők a gyermek elhelyezéssel kapcsolatban nem tudtak megegyezni, ezért a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé jelzéssel éltünk. Az esetkonferencián a szülők, az óvodapedagógus és az óvodavezető is részt vett. Szakemberek segítségével sikerült a szülőknek megegyezni, hogy a gyermek láttatásával kapcsolatos kijelölt időpontot be kell tartani mindkét szülőnek.
- *4. esetkonferencia témája:* az esetkonferencián az óvodavezetője a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai és a Romániából Magyarországra települt családból a szülők vettek részt. Szolgálat munkatársai és az óvoda vezetője tájékoztatta a szülőket, hogy a kislány óvodaköteles, a szükséges dokumentumok beszerzése után a gyermeket kötelező beírni az óvodába. A beírástára szükséges dokumentumok beszerzését követően a gyermek 2016 szeptemberétől óvodás lett.

Részt vettünk a Család-, és Gyermekjóléti Szolgálat karácsonyi Cipős doboz akciójában, illetve a Kéznyújtás Alapítvány karácsonyi ajándékozásában.

Szerveztünk óvodán belüli ruhagyűjtést a rászoruló gyermekeknek.

Rendszeresen részt vettünk a Család-, és Gyermekjóléti Szolgálat által megrendezett gyermekvédelmi konferencián.

5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

Az óvodai nevelő-oktató munkát nagyban segítené egy fő állású gyógypedagógus (jelenleg megbízási szerződéssel látja el munkáját 18 órában), és egy fő állású pszichológus, aki pszichés zavarokkal küzdő gyermekek rendszeres kezelését biztosítaná. Továbbra is kiemelt feladatnak tekintjük, hogy a Szülői értekezletekre védő néniket, gyermekorvost hívunk, aki tájékoztatást tart a szülőknek az egészséges életmódról, a betegségek megelőzéséről.

6. INTÉZMÉNYÜNK KÜLÖNBÖZŐ SZABADIDŐS PROGRAMOKKAL igyekszik az óvodai nevelést vonzóvá tenni.

- Zene ovi
- Néptánc
- Ügyes kezek
- Apróka-ugróka
- Mozgásfejlesztő torna
- Hitoktatás (katolikus, református)
- Origami

Óvodáinkban minden nevelési évben megrendezésre kerülnek a „Jeles zöld napok”, Húsvét, Gyermeknap, Mikulás és a Karácsony.

Minden év november hónapban Egészségnapot tartunk, amelyre hívjuk és várjuk a szülőket is.

7. ÖSSZEGZÉS

Gyermekvédelmi munkát segítő személyek intézményen belül

- intézményvezető
- intézményvezető helyettesek
- intézményegység vezető
- tagintézmény-vezetők
- gyermekvédelmi felelős
- óvodapedagógusok
- kisgyermeknevelők
- az intézmény minden dolgozója

Társszerveink, melyek a gyermekvédelem hatékony működését segítik elő:

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Gyámhivatal

Általános Iskola

Védőnői Szolgálat

Gyermekorvosok

Rendőrség

Civil és egyházi szervezetek

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

*„A gyermek védtelen kis teremtmény,
akinek gondját viseljük,
e gondoskodásért cserébe,
nap, mint nap
mindazzal a szeretettel
halmoz el minket,
amit mástól
nem kapunk meg...”*

(Susanna Tamaro)

3.ca) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója

(Készítette: Hajdú Zoltánné Bölcsődei Intézményegység-vezető)

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége

A Lajosmizsei Meserét Bölcsőde gyermeklétszáma:

A bölcsőde egy gondozási egységgel, azon belül két csoporttal működik. Az egyik csoportban 14 fő, 2 éven felüli gyermek ellátása történik, míg a másik csoportban 10 fő, két éven aluli gyermek ellátása folyik, ahol egy fő SNI gyermeket is ellátunk. 2017. januártól 2 fővel emelkedik a bölcsőde létszáma. Amennyiben ismét SNI gyermek kerül felvételre, a két éven aluliak csoportjába továbbra is 10 fő gyermek nevelhető-gondozható.

Törvényi szabályozások:

A gyermekvédelmi feladatok ellátását a bölcsődében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

41. § A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni

ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

(2) Az (1) bekezdés szerinti egyéb ok miatt a gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- c) akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

42. § (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

42/A. § Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

- a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,
- b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,
- c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

43. § A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

43. § (3) A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője, törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezők Lajosmizsén 2016-ban

Bölcsődénkben három éven aluli gyermekek nevelése-gondozása történik. A korábbi évekhez képest azt tapasztalom, hogy nő, a nehezebb körülmények között élő családok száma. A bölcsődébe olyan családok gyermekei kerülnek felvételre, akik munkahellyel rendelkeznek, keresőtevékenységet folytatnak. Mégis, a szülők keresete olykor olyan alacsony, hogy nehézségeket okoz számukra a megélhetés, ezért rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak. Ezen gyermekek száma 2014-ben 2 fő, 2015-ben 5 fő volt, 2016-ban pedig 3 fő volt a kedvezményre jogosult gyermekek száma.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői mentesülnek a gondozási díj befizetése alól, valamint ingyenesen vehetik igénybe a bölcsődei gyermekétkeztetést. Ezek a kedvezmények enyhítenek a családok mindennapos terhein. A 2015. szeptember 1-én hatályba lépett 2015. évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek (továbbiakban: Gyvt.) az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosítása alapján, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek mellett ingyenes étkeztést kell biztosítani a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek után, amennyiben tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él:

- amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

- amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130% - át,
- illetve, ha a gyermeket nevelésbe vették.

2016-ban 1 fő sajátos nevelési igényű gyermeket láttunk el, és 6 fő gyermeket, akik olyan családban élnek, ahol 3 vagy több gyermeket nevelnek. Azt gondolom, hogy ez a rendelkezés azon családok számára is nyújt némi segítséget, ahol a gyermek nem jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénybevételére.

A gyermeküket egyedül nevelő családok száma a 2016. évben sem csökkent. A tavalyi évben arról számoltam be, hogy tapasztalataim szerint, nő a gyermeküket egyedül nevelő családok száma, hiszen a bölcsőde megnyitásokkor felvett gyermekek között nem volt olyan, akit szülője egyedül nevel, míg a 2015-ös évben két ilyen családnak is volt. Sajnos a 2016-os évben már 3 családot érint ez a probléma. Ez a tényező szintén megnehezíti a családok, így a bölcsődénként nevelt gyermekek mindennapjait.

A családok problémáit megoldani nem tudjuk, de nagyban hozzá tudunk járulni ahhoz, hogy a gyermekek az intézményünkben eltöltött idő alatt, a korukhoz, a fejlettségükhöz mért legjobb nevelésben- gondozásban részesüljenek.

A bölcsődénként a gyermekek az életkoruknak megfelelő étkezésben részesülnek, amely kielégíti a tápanyagigényüket. Valamint fontos megemlítenem, a tapasztalataim alapján, hogy egyre több a táplálékallergiás, speciális étrendet igénylő kisgyermekek száma. 2016 évben 3 fő kisgyermeknek biztosítottunk és biztosítjuk folyamatosan a diétás étkezést.

A gyermekek számára biztosítjuk a koruknak és fejlődésüknek megfelelő, fejlesztő, esztétikus játékokat, a tiszta és higiénikus környezetet, a nyugodt, derűs, szeretetteljes légkört, a biztonságot nyújtó, állandó „saját” kisgyermeknevelőt, amelyek elengedhetetlen feltételei az egészséges érzelmi és szociális fejlődésnek. A kisgyermekkorban kapott ingereknek meghatározó szerepük van a gyermek egész életének alakulásában. Fentebb szemléltettem, hogy egyre nő azon családok száma, melyek ezeket a feltételeket otthon alig vagy egyáltalán nem tudja biztosítani gyermeke számára. Segítségnyújtás részünkről a szülőkkel való napi kapcsolattartás, a bizalmas kapcsolat kiépítése, a megfelelő kommunikáció, az információ csere, tehát a kölcsönös párbeszéd kialakítása, melyek megléte esetén könnyebben nyújtható segítség a családok számára.

A bölcsődébe kerülés első lépése a családok meglátogatása, amely a megismerkedésen túl, azt is szolgálja, hogy megismerkedünk a család életkörülményeivel, és ez által, jobban megérthetjük élethelyzetüket is. Ezen kívül feladatunk még felderíteni a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat, amelyet a családlátogatás, a családi körülmények folyamatos nyomon követése segít elő.

Fontosnak tartjuk a szülőkkel való kapcsolattartás fenntartását az intézményben eltöltött idő alatt, ezért rendszeresen tartunk szülői értekezleteket, ahol tájékoztatjuk a szülőket a családtámogatási formákról, minden hónapban tartunk egy családi délutánt, ahol a gyermekek a szüleikkel vesznek részt az aktuális programokon. Tartunk szülőcsoportos beszélgetéseket is, ahol a családokat érintő problémákat dolgozzuk fel, egy a témában kompetens szakember segítségével. 2016 novemberében egy gyermekpszichológus tartott előadást a szülőknek, az őket leginkább érintő problémákkal kapcsolatban, majd mindenki, egyéni kérdésére válaszolt, tanácsot adott, segítséget nyújtott. Az intézmények közötti kapcsolattartás érdekében a szülőcsoportos beszélgetésre meghívót kapnak a védőnők és az intézmény vezetője. A szülők számára ingyenesen tudjuk megrendezni ezeket a programokat, előadásokat.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

2015. évtől veszek részt a Gyermekjóléti Szolgálat jelzőrendszeri munkájában. Tapasztalatom a jelzőrendszer működésével kapcsolatban pozitív. A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai rendszeresen tartanak szakmaközi megbeszéléseket, biztosítva ezzel a jelzőrendszer működését. Így koordinálni tudja azon szakemberek együttműködését, akik Lajosmizsén bármilyen formában, munkájuk révén kapcsolatba kerülnek gyermekekkel és családokkal. Hasznosnak ítélem ezeket a megbeszéléseket, találkozókat, hiszen így betekintést nyerhetek más intézmények, más korosztályt érintő problémáiba. Tapasztalhatom a jelzőrendszer jó működését, hiszen a felmerülő problémákra a legtöbb esetben azonnal megoldást találnak, illetve kínálnak a szakemberek. A 2015-ös évben a Gyermekjóléti

Szolgálat által havonként tartott, szakmaközi megbeszélésein részt vettem. Majd 2016 év júniusától változások történtek, így sajnos nem kaptam értesítést, illetve meghívót a szakmaközi megbeszélésekre.

2016. évi jelzések a gyermekjóléti Szolgálat felé

A korábbi évekhez hasonlóan, a 2016. évben sem kellett jelzéssel élnem a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Ami arra enged következtetni, hogy a bölcsődébe felvett gyermekek olyan családokban nevelkednek, amelyek mentesek a gyermekeket veszélyeztető tényezőktől, például a családon belüli erőszak bármely formájától, esetlegesen az elhanyagolástól, bántalmazástól. A szülők együttműködnek a kisgyermeknevelőjükkel, a bölcsőde orvosával, tanácsot kérnek, ha kell, és megfogadják azt. A gyermekek betegsége esetén a megfelelő ellátást, gondoskodást biztosítják számukra. Azonban, az intézménybe bekerült gyermekek fejlődését folyamatosan követjük, a családokkal napi kapcsolatban állunk, ha valamilyen rendellenességet észlelünk, jelzéssel élünk a szolgálat felé.

A hátrányos helyzetben lévő gyermekek társadalmi felzárkóztatása érdekében tett lépések

Igyekszünk a szülőket a megfelelő információkkal ellátni, amelyek a családok segítségét irányozzák elő. Például, hogy hová, kihez fordulhatnak segítségért egy felmerülő probléma esetén. A bölcsődébe bekerült családokat ösztönözzük a segítségnyújtásra, olyan formában, hogy arra kérjük őket, hogy a kinőtt ruhaneműket, a megunt játékokat ajánlják fel a bölcsődének, így mi ezeket a legmegfelelőbb helyre juttatjuk el, azokhoz a bölcsődébe bekerült családokhoz, ahol ezzel is tudjuk segíteni a hátrányos helyzetben lévő gyermekeket. A hátrányos helyzetű gyermekek számára megkülönböztetés nélkül próbálunk segítséget nyújtani. Azonos bánásmódban, figyelemben, szeretetteljes odafordulásban részesítjük őket. A különbség talán abban figyelhető meg, hogy a fejlesztésük, gondozásuk, nevelésük – persze a korosztálynak és az érettségüknek, fejlettségüknek megfelelően – célzottabb. Tapasztalatom szerint ezek a gyermekek jobban igénylik a felnőttek testközelségét, társaságát, a közös játékot, figyelmet. Ezen igények, ha megfelelően kielégülnek, akkor könnyebben indulnak el az önállósodás útján, mindenféle – a korcsoportnál jellemző - lemaradás nélkül. Gondozásuk során nagyobb figyelmet igényelnek a kisgyermeknevelőjüktől annyiban, hogy a testi higiéniára célzottabban figyelnek és kitérnek.

Nem csak az intézményünkbe bekerült gyermekeknek próbálunk segítséget nyújtani, hanem minden évben részt veszünk a Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett „Cipősdoboz”-akcióban is, illetve egyéb gyűjtések alkalmával is próbálunk segítséget nyújtani. Például a szülőktől kapott, de a bölcsődében már nem használatos gyermekruhákat felajánljuk és átadjuk a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak.

A bölcsődében odafigyelünk, nyomon követjük, rendszeresen dokumentáljuk a gyermekek megfelelő fejlődését. Amennyiben rendellenességet, vagy egyéb problémát észlelünk, felvesszük a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve jelzéssel élünk a védőnők és a bölcsőde orvosa felé.

Zárszó

Célunk továbbra is az, hogy a bölcsődébe felvételre kerülő gyermekek a koruknak megfelelő, legjobb ellátásban részesüljenek. Ehhez, nélkülözhetetlen a megfelelő végzettséggel és hivatástudattal rendelkező szakemberek munkája, akik a szaktudásukkal és hozzáállásukkal az emberi kiteljesedés alapjait nyújtják a bölcsődéseink számára. Továbbá szeretnénk megköszönni a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak az együttműködést és a lelkiismeretes munkájukat.

3.d.) A Fekete István Sportiskolai Általános Iskola beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről - Lajosmizse:
(Készítette: Plichta Ildikó – Igazgató)

A gyermek- és ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik a nevelési-oktatási intézmények pedagógiai tevékenységéhez. Iskolánkban a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat valamennyi pedagógus, de kiemelten az osztályfőnökök látják el. Az ő munkájukat koordinálja a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógiai asszisztens, aki a jelzőrendszer tagjaival is állandó kapcsolatot tart.

Tanulóink közül -184 fő- **24%** hátrányos helyzetű, - 53 fő - **7%** halmozottan hátrányos helyzetű, - 43 fő - **5,5 %** veszélyeztetett, - 123 fő - **16%** sajátos nevelési igényű tanuló.

A gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezők tapasztalataink alapján:

- a szülők nem tartják a kapcsolatot az iskolával, a problémás tanulók szülei nem vesznek részt a szülői értekezleteken,
- igazolatlan hiányzások,
- indokolatlanul magas az iskolai hiányzások száma (orvosilag igazolt),
- agresszivitás a gyermekek között,
- szülői elhanyagolás,
- rossz szociokulturális környezet,
- visszatérő fejtetvesség,
- tanulók felszerelési hiánya,
- családon belüli erőszak.

Mint az élet minden területén, egy iskola életében is jelentkeznek problémák, amelyeket valamilyen módon kezelni kell. Lehetőségeink elég korlátozottak azokban az esetekben, ahol a tanuló együttműködési hajlandósága elég sok kívánnivalót hagy maga után. Sajnos továbbra is minden tanévben vannak olyan diákjaink, akikre nagyon nehéz bármilyen hatást gyakorolni. Hiábavaló az összefogás a tanulók egy része „törvényen kívülinek” érzi magát, ami ellen sajnos a rendelkezésre álló eszközeinkkel nem tudunk eredményesen fellépni. Egyre gyakrabban panaszkodnak a többi gyermekek szülei, hogy ezek a tanulók olyan magatartást tanúsítanak, ami a többi tanuló körében félelmet, megbotránkoztatást kelt. Az iskola Házirendjét rendszeresen megszegik, pedagógusokkal, iskolai dolgozókkal szembeni tiszteletlen magatartást tanúsítanak. Több esetben fordult elő agresszív magatartás.

Az iskola minden esetben megpróbálja ezeket a tanulókat beintegrálni, az iskola pedagógusai több alkalommal próbálnak hatni a gyerekekre, az iskolarendőr segítségét is kértük, aki a már meglévő problémákkal kapcsolatban, illetve prevenciók jelleggel tartott előadást.

A jelzőrendszer működésének értékelése:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, mind a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársaival jó, hatékony együttműködés alakult ki, szinte napi a munkakapcsolat.

Az évközi, szakmaközi megbeszéléseket, esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat hasznosnak tartjuk, hiszen ezeken a fórumokon van lehetőség az együttgondolkodásra, együttműködésre az aktuális problémák megoldásának érdekében.

A 2016-os évben **79** alkalommal küldtünk esetjelzést a Szolgálatnak, **3** alkalommal a Központnak. A jelzések legjellemzőbb okai: sikertelen kapcsolatfelvétel a szülővel, szülői elhanyagolás, felszerelési hiány, alapvető higiéniai problémák.

Igazolatlan mulasztás esetén tett jelzéseink:

- 10 órás mulasztás esetén **58** alkalom (Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhivatal)

- 30 órás mulasztás esetén **27** alkalom (Gyermekjóléti Szolgálat, Járási Hivatal)
- 50 órás mulasztás esetén **17** alkalom (Gyámhivatal).

Pedagógiai véleményt a Szolgálat kérésére **40** alkalommal, a Központ kérésére **19** alkalommal készítettünk.

A hátrányos helyzetben lévő gyerekek társadalmi felzárkóztatása érdekében tett lépések:

- egyéni korrepetálások,
- tanulószobai foglalkozások,
- ingyenes tankönyvellátás,
- iskolatej és iskolagyümölcs programban való részvétel,
- civil szervezetekkel, alapítványokkal való kapcsolattartás a hátrányos helyzetű gyerekek megsegítésének érdekében.

Saját hatáskörünkben kapcsolatot teremtünk a szülőkkel, és megbeszéljük a problémákat, esetleg tanácsot adunk a problémák kiküszöbölése érdekében. Sajnos nem minden esetben sikerül felvenni a kapcsolatot a szülővel, ilyenkor jelzéssel fordulunk a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Iskolában a délutáni foglalkozáson, az étkeztetésen és a tanuláson kívül a pedagógusok segítségével a jeles napokra, versenyekre készülnek a tanulók. A tanulócsoporthoz mindig a házi feladat elkészítése, segítségadás az elsődleges, azon kívül felügyeletet biztosít a gyermekek számára. Délutáni programokkal színesítjük a gyerekek szabadidejét, mely közösségformáló erővel bír.

Együttműködésünk a jelzőrendszer valamennyi tagjával jó, továbbra is számítunk a segítségükre.

4.a.) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai - Lajosmizsén

(Készítette: Konta Anita Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal- Igazgatási Csoport)

A Bács-Kiskun megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya 2016. decemberében iratbekéréssel ellenőrizte a gyermekvédelmi kedvezményekre vonatkozó jogszabályok érvényesülését. A vizsgálat eredményeként megállapította, hogy Lajosmizse Város Gyámhatósága helyes gyakorlatot követ a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, illetve a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet megállapítására irányuló eljárásban.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Az egyes beszámolók részletesen megfogalmazták javaslataikat, jövőbeni céljaikat, a legfontosabb cél azonban továbbra is az lenne, hogy a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, gondozást igénylő (gondozásban lévő) gyermekek száma jelentős mértékben csökkenjen.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Beszámoló a Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről - **Lajosmizse**

(Készítette: **Nyári Zsolt c.r.őrnagy mb. őrsparancsnok**)

A rendőrség munkája során a leginkább a családon belüli erőszak – szülők veszekedése - során jelenlévő gyermekek kerülnek veszélyeztetett helyzetbe, továbbá a fiatalkorú bűnelkövetők, valamint a kiskorú sértettek. Ezen esetekben, írásban teszünk jelzést a szolgálat felé.

A jelzőrendszeri konferenciák, megbeszélések hasznosak az új ismeretanyag elsajátításra, az információ cseréjére, a gyermekek veszélyeztetettségének felmérésére, okának megszüntetésére.

A Fekete István Általános Iskolában előadás keretében oktatásra került a 6. évfolyam tanulói a Facebook veszélyeivel kapcsolatban, továbbá a Meserét Óvodában játékos előadás keretében a helyes és biztonságos közlekedésre oktattuk a gyermekeket.

Lajosmizse területén 2016. évben 5 esetben került jelzés bűncselekmény elkövetése miatt, melyben fiatalkorú bűnelkövető vett részt. Ezek részben lopás, betöréses lopás, valamint testi sértés bűncselekmények voltak. A tavalyi évben 5 alkalommal küldtünk jelzést kiskorúak veszélyeztetettségének megállapítása végett.

A legnagyobb probléma, a szülők gyermekeikkel való hiányos foglalkozása, nevelés elhanyagolása, ezért a későbbiek során, több ebből eredő probléma merült, illetve merülhet fel. Megoldás ezekben az esetekben a nevelési tanácsadás, szülő-gyermek csoportos foglalkozás.

A rendőrség álláspontja szerint a lehetőségeikhez mérten jól működik a Gyermekjóléti Szolgálat és a továbbiakban is szükséges a közös szolgálat ellátás, melynek célja az iskolaidőben a tanórákról távolmaradó gyermekek ellenőrzése, a szülők figyelmének felhívása a tankötelezettség teljesítésére.

Lajosmizse Város vezetésével és szolgálataival nagyon jó a kapcsolata a Lajosmizse Rendőrőrs vezetésének, tagjainak.

Az Lajosmizse Város Önkormányzat és a Rendőrség között együttműködési megállapodás alapján közös szolgálat ellátás történik a polgárőrség tagjaival és a város közterület felügyelőjével.

A közös szolgálat ellátásának célja a meglévő közbiztonság megtartása, javítása, valamint megelőzési feladatok ellátása.

A rendőrség részéről észrevétel, javaslat a gyermekvédelemmel kapcsolatban nincs.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

A civil szervezetekkel történő kapcsolattartást az egyes beszámolók taglalják.